Ազգ
Azg
armenian daily
1 ԱՊՐԻԼ 2004 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 57 (2982)

Հայ-ադրբեջանական բախումների դեպքում ԱՄՆ-ը կվերականգնի պատժամիջոցները

ԵՐԵՎԱՆ, 31 ՄԱՐՏ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Միացյալ Նահանգների մոտեցումը Լեռնային Ղարաբաղի հարցին հետեւյալն է՝ հակամարտությունը պետք է լուծվի խաղաղ կերպով. դա վերաբերում է ինչպես Հայաստանին, այնպես էլ Ադրբեջանին: Այս մասին հայտարարեց Եվրոպայում տեղակայված ԱՄՆ զորքերի հրամանատարության պլանավորման եւ քաղաքականության գծով տնօրեն գեներալ-մայոր Ջեֆրի Քոլերը, մարտի 31-ի ճեպազրույցում պատասխանելով լրագրողների հարցերին:

Մեկնաբանելով ԱՄՆ պետքարտուղարի առաջին տեղակալ Ռիչարդ Արմիթեյջի Բաքվում հայտնած մտահոգությունը Կոսովոյի օրինակով Լեռնային Ղարաբաղում հնարավոր բախումների վերաբերյալ, գեներալ-մայորը նշեց, որ մինչ 2001-2002 թթ. ԱՄՆ-ը պատժամիջոցներ էր կիրառում ինչպես Հայաստանի, այնպես էլ Ադրբեջանի հանդեպ, եւ եթե կրկին բախումներ տեղի ունենան շփման գծում, ապա սանկցիաները կվերականգնվեն:

«Մեր համագործակցությունը ինչպես Հայաստանի, այնպես էլ Ադրբեջանի հետ հիմնվում է երկու բանի վրա. համագործակցություն ահաբեկչության դեմ պայքարում եւ Լեռնային Ղարաբաղի հակամարտության խաղաղ հանգուցալուծում», ընդգծեց նա:

ՀԱՆՐԱՀԱՎԱՔՆԵՐԻ ՆԱԽՕՐՅԱԿԻՆ

Կանխիչ ձերբակալություննե՞ր

Երեկ երեկոյան մեր թերթը ՀՀ գլխավոր դատախազության հասարակական կապերի եւ լրատվության բաժնից ստացավ հաղորդագրություն, որը գրեթե անկասկածելի է դարձնում լայնածավալ ձերբակալություններ ձեռնարկելու իշխանությունների վճռականությունը: Զուգահեռաբար այդ վճռականությունը երեկ շեշտվեց նաեւ վարչապետի եւ պաշտպանության նախարարի խոսքերում, ինչպես նաեւ համապատասխան օրենքի ընդունումով: Թերեւս ձերբակալությունները արդեն սկսված լինեն երեկ գիշեր, երբ թերթը տպարան էր առաքվում, քանի որ, ինչպես տեղեկացնում է հաղորդագրությունը, մարտի 30-ին արդեն գլխավոր դատախազությունը քրեական գործ է հարուցել քրեական օրենսգրքի 301 հոդվածով ու 318 հոդվածի 2-րդ մասով եւ քննչական վարչությունում արդեն սկսվել է «քրեական գործի նախաքննությունը»:

Հաղորդագրությունն անհասցե չէ, այն ուղղված է «Արդարություն» դաշինքի ներկայացուցիչների եւ նրանց հարող անձանց» դեմ, որոնք, միեւնույն հաղորդագրության համաձայն, «սկսած 2004 թ. փետրվար ամսից, հանրապետության տարբեր մարզերում եւ Երեւան քաղաքի համայնքներում կազմակերպել են հիմնականում չարտոնված հանրահավաքներ»: Բացի չարտոնված հանրահավաք կազմակերպելուց, դաշինքի ներկայացուցիչներն ու նրանց կողմնակիցները «հրապարակայնորեն վիրավորել են իշխանության ներկայացուցիչներին եւ կոչ են արել բռնությամբ զավթել իշխանությունը, փոխել ՀՀ սահմանադրական կարգը»:

Հաղորդագրությունը չի զլանում նաեւ նշել հնարավոր ձերբակալությունների աշխարհագրությունը՝ Երեւանի Շենգավիթ, Ավան եւ Նոր Նորք, Աջափնյակ եւ Դավիթաշեն համայնքներ, Եղվարդ, Նոր Հաճըն, Նոր Գեղի, Զովունի, Գառնի, Կաթնաղբյուր, Ագասավան, Վերին Արտաշատ, Այգեզարդ գյուղեր, Աբովյան, Հրազդան, Ալավերդի, Թալին եւ Գյումրի քաղաքներ: Այս վերջին քաղաքում, ինչպես նշում է հաղորդագրությունը, հանրահավաքն «ուղեկցվել է հասարակական կարգի կոպիտ խախտումով, զուգորդվել է այլախոհ քաղաքացիների նկատմամբ բռնության գործադրմամբ, հասարակական կարգի պահպանության պարտականությունն իրականացնող անձանց (ոստիկանների) դիմադրություն ցույց տալով եւ մարմնական վնասվածքներ պատճառելով»:

Իսկ ինչ է նախատեսվում քր. օր.-ի վերոհիշյալ հոդվածներում: Մեջբերենք օրենսգրքից: «Հոդ. 301. Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական կարգը բռնությամբ փոփոխելուն ուղղված հրապարակային կոչերը (...) պատժվում են տուգանքով՝ նվազագույն աշխատավարձի երեքհարյուրապատիկից հինգհարյուրապատիկի չափով, կամ կալանքով՝ երկուսից երեք ամիս ժամկետով, կամ ազատազրկմամբ՝ առավելագույնը երեք տարի ժամկետով»: Իսկ հոդված 318-ի (իշխանության ներկայացուցչին վիրավորելը) 2-րդ մասով նախատեսվում է, որ ենթական «պատժվում է տուգանքով՝ նվազագույն աշխատավարձի երեքհարյուրապատիկից չորսհարյուրապատիկի չափով, կամ կալանքով՝ մեկից երեք ամիս ժամկետով, կամ ազատազրկմամբ՝ առավելագույնը երկու տարի ժամկետով»:

Եվ այսպես՝ տրված է ազդանշանը, որոշված է «հանցանքի» բնույթը, սահմանված է պատժաչափը: Ամեն ինչ կատարվելու է «օրենքով», պատժից չեն կարող խուսափել անգամ ընդդիմության պատգամավոր պարագլուխները. խորհրդարանում ուժերի ներկա հարաբերության պայմաններում շատ հեշտ է նրանց անձեռնմխելիությունից զրկելը: Փաստորեն ընդդիմությանն ուղղված իշխանությունների պատգամը հստակ է՝ «ընտրությունը քոնն է՝ կամ անգործունեություն, կամ կալանք»:

Ո՞վ է պատասխանատուն մեր իրականության մեջ կրկին ու կրկին ստեղծվող այս դիլեմայի համար՝ «կամ, կամ»: Չկա՞ ուրիշ ելք: Պարտավորվե՞լ են առճակատումից խուսափելու բոլոր ելքերը: Իսկ կողմերը հարգե՞լ են ժողովրդի մեծամասնության՝ լո՛ւռ մեծամասնության կարծիքը:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Իշխանափոխության թեմայով իշխանությունը մտադիր չէ բանակցել

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

Ներքաղաքական կյանքում իրադարձությունները զարգանալու միտումներ են ցուցաբերում, սակայն բովանդակային էությունը նույնն է: Ընդդիմությունը քանիցս հիշեցնում է իր պահանջը, իշխանությունները վանում են: Երկուսն էլ խոսում են սահմանադրական կարգը պահպանելու, օրենքի շրջանակներից դուրս չգալու անհրաժեշտության եւ բացառապես այդ տարածքում գործելու հասցեականության մասին: Եվ առերեւույթ Հայաստանի քաղաքացիները անհանգստանալու պատճառներ կարծես թե չունեն: Փոխհրաձգությունն առայժմ արտահայտվում է միայն փոխադարձ վիրավորանքների մեծ կամ փոքր չափաքանակներով, ձերբակալություններով, ապագա արյունոտ բախումների վտանգավոր հեռանկարով:

Կառավարության եւ ԱԺ հարցուպատասխանի օրը իշխանական մարտավարության գլխավոր դերակատարներից երկուսը՝ վարչապետը եւ պաշտպանության նախարարը ներքաղաքական իրականության նույն բնութագիրը տվեցին. այո, որոշակի լարվածություն կա, բայց ոչ այնպիսին, որ սպառնում է երկրի սահմանադրական կարգին:

Տես • էջ 3

Հայաստան է ժամանելու Գերմանիայի արտգործնախարար Յոշկա Ֆիշերը

Ապրիլի կեսերից հետո Երեւան է ժամանելու Գերմանիայի արտգործնախարար Յոշկա Ֆիշերը: Այս մասին **«Ազգը»** տեղեկացավ դիվանագիտական վստահելի աղբյուրներից: Նախատեսված են Գերմանիայի արտգործնախարարի հանդիպումները Հայաստանի նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի, արտգործնախարար Վարդան Օսկանյանի, բարձրաստիճան այլ պաշտոնյաների հետ: Յոշկա Ֆիշերը ոչ միայն Գերմանիայի արտգործնախարարն է, այլեւ համաշխարհային դիվանագիտության կարեւորագույն եւ ազդեցիկ դեմքերից մեկը:

Միխայիլ Սաակաշվիլին այսօր ընդունելու է Սերժ Սարգսյանին

Այսօր եւ վաղը երկօրյա աշխատանքային այցով Վրաստանի մայրաքաղաքում է գտնվելու Հայաստանի պաշտպանության նախարար եւ անվտանգության խորհրդի քարտուղար Սերժ Սարգսյանը Վրաստանի անվտանգության խորհրդի քարտուղար Վանո Մերաբիշվիլու հրավերով: Այս մասին **«Ազգը»** տեղեկացավ Թբիլիսիում Հայաստանի դեսպանությունից: Սերժ Սարգսյանն այցի ընթացքում հանդիպելու է նախագահ Սաակաշվիլու, վարչապետ Զուրաբ Ժվանիայի, Վրաստանի զինված ուժերի հրամանատար Գիվի Իուկուրիձեի եւ, անշուշտ, Մերաբիշվիլու հետ:

Սարգսյանի հանդիպումը իր վրաց գործընկերոջ՝ պաշտպանության նախարար Գելա Բեժուաշվիլու հետ նախատեսված չէ, քանի որ վերջինս այս օրերին Վրաստանում չէ:

ԱՍՈՒԼԻՍ

«Դաշնակցությունը գիտակցում է, որ Քոչարյանի եւ Սարգսյանի նավը խորտակվում է»

«Նավապետ» Գեղամյանը խուսանավո՞ւմ է իշխանությունների եւ ընդդիմության միջեւ

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

«Ազգային միաբանություն» կուսակցության առաջնորդ Արտաշես Գեղամյանը երեկ մամուլի ասուլիսում հայտարարեց, որ հնարավոր ներքաղաքական առճակատման դեպքում ինքը եւ ընկերները կանգնելու են «բիրտ ուժի եւ ժողովրդի արանքում, ոչ թե թիկունքով, այլ կրծքով»: «Ճակատագրի բերումով ես 1990 թ. մայիսի 27-ին հայտնվել եմ նման իրավիճակում: Եթե այն ժամանակ մեր ջանքերը չլինեին, ապա ոչ թե 17 զոհ կունենայինք, այլ մի քանի անգամ ավելի: Այդ ամենը տեսած մարդն իրավունք չունի կանխավ հնարավոր զարգացումների մասին չզգուշացնելու լրատվամիջոցներին», ասաց Գեղամյանը:

- Հայաստանի իշխանությունների եւ ընդդիմության միմյանց հասցեին հնչող հայտարարությունները, սպառնալիքները, անզամ «սասկեցնելու» կոչերը հուշում են, որ երկու կողմերն էլ պատրաստ են գնալու մինչեւ վերջ վճռական, չի բացառվում արյունալի ճակատամարտի: Իշխանություններն ամեն գնով փորձելու են սաստել ընդդիմությանը, մինչդեռ ընդդիմությունը չի թաքցնում, որ պատրաստ է վերջնական եւ վճռական ճակատամարտին:

Հարցին, թե հնարավոր չէ՞ բանակցությունների եզրեր գտնել իշխանությունների հետ, Գեղամյանն ասաց, որ երկխոսություն հնարավոր է միայն այն հարթության վրա, որտեղ կարող են քննարկվել «անցնցում» իշխանափոխության հնարավորությունները: Գեղամյանը երեկ այնքան էլ հստակ ձեւակերպումներ չէր տալիս, այն տպավորությունն էր ստեղծվում, որ նա իշխանական վարչակազմը տապալելու հարցում, այնուամենայնիվ, նախկինի պես վճռական չէր:

Տես • էջ 3

Նոր նշանակումներ ՀՀ դատախազության համակարգում

31 ՄԱՐՏ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի 2004թ. մարտի 31-ի հրամանագրով Գեւորգ Դանիելյանը, որը զբաղեցնում էր ՀՀ գլխավոր դատախազության պետական շահերի պաշտպանության վարչության պետի պաշտոնը, նշանակվել է ՀՀ գլխավոր դատախազի տեղակալ:

Ինչպես հայտնեցին ՀՀ գլխավոր դատախազության հասարակական կապերի եւ լրատվության բաժնից, ՀՀ գլխավոր դատախազի հրամանով Զելիմ Թադեւոսյանը, ազատվելով դատարաններում քրեական գործերով մեղադրանքի պաշտպանության վարչության պետի տեղակալի պաշտոնից, նշանակվել է նույն մարմնի պետական շահերի պաշտպանության վարչության պետ:

Շարունակական հանրահավաքներ

«Ազգն» արդեն տեղեկացրել էր, որ ընդդիմությունը որոշել է մինչեւ ապրիլի 13-ը իշխանափոխություն իրականացնել Հայաստանում: Այսօր արդեն պարզ է, որ իշխանափոխության նպատակով հանրահավաքներ տեղի կունենան ապրիլի 5-ին «Ազգային միաբանության» (Արտաշես Գեղամյանի) կողմից, ապրիլի 9-ին՝ Մալաթիա-Սեբաստիա համայնքում, ապրիլի 10-ին՝ Մատենադարանին հարող տարածքում «Արդարություն» դաշինքի կողմից, իսկ մինչեւ ապրիլի 13-ն ընկած՝ 2 օրվա ընթացքում նախատեսվում է «վճռական» հանրահավաք ՀՀ նախագահի նստավայրի մոտ: Ավելի ստույգ կտեղեկացնենք ավելի ուշ:

Ա. Ա.

Մեր հարցին, թե կարելի՞ է հաստատապես ասել, որ «Արմենտելի» մենաշնորհը բջջային կապի եւ տվյալների փոխանակման (միջազգային ելք) ոլորտներում, անկախ միջազգային արբիտրաժի որոշումներից, վերացվելու է, արդարադատության նախարար Դավիթ Հարությունյանը վերջերս հրավիրած մամուլի ասուլիսի ժամանակ պատասխանել էր. «Հունիսի 30-ից հետո՝ այո»: Իհարկե, դեռ մինչեւ հունիսի 30-ը ժամանակ կա: Հնարավոր չէ նաեւ ճշգրիտ ասել, թե ինչ որոշում կըն-յությունները կզարգանան, ինչը բխում է նաեւ սպառողների շահերից: Ահա այստեղ է ծագում այսպես ասած հետմենաշնորհային գլխավոր հարցը՝ արդյոք իրավաբանորեն ամրագրված մենաշնորհին չի՞ հաջորդի փաստացի եւ արհեստականորեն ստեղծված մեկ այլ մենաշնորհ: Մենաշնորհ, որն, ինչպես բոլոր շահութաբեր ոլորտները, Հայաստանում, անպայմանորեն կապված կլինի այս կամ այն գերազդեցիկ հովանավորի հետ: Եթե տվյալների փոխանակման ոլորտում այդ վտանգն ավելի նվազ է, մը մերժվել է: Ընդ որում, Դավիթ Հարությունյանը չասաց, որ այդ դիմումը մերժվել է, քանի որ տվյալ պահին գործում է «Արմենտելի» մենաշնորհը, եւ չասաց, որ այս կամ որեւէ այլ ընկերություն կարող է դիմել մենաշնորհի վերացումից հետո: Թերեւս պատահական չի կարելի համարել արդարադատության նախարարի ասածը կամ չասածը: Կարելի է ենթադրել, թե ովքեր կլինեն 1 կամ 2 ընկերությունների իրական տերերը եւ թե ինչու չի խոսվում մյուսների՝ այս դաշտում գործելու հնարավորությունների մասին:

Բջջային կապի ոլորտում ուրվագծվում է նոր, արհեստական մենաշնորհ

դունի արբիտրաժային դատարանը, որի անգամ ոչ պարտադիր բնույթ կրող որոշումը Հայաստանի իշխանությունները պետք է հաշվի առնեն: Սակայն արդարադատության նախարարի այս, տրանսպորտի եւ կապի նախարար Անդրանիկ Մանուկյանի «Արմենտելին» մենաշնորհից զրկելու վերաբերյալ հայտարարությունները վկայում են, որ կառավարությունը իսկապես ցանկանում է այս հարցը հասցնել վերջնական հանգուցալուծման: Սա, չնայած ուշացած լինելուն, իսկապես դրական եւ մեր երկրում կապի ոլորտի զարգացման համար հույժ անհրաժեշտ քայլ է: Վերստին ընդգծենք, հույժ անհրաժեշտ, բայց ոչ բավարար:

Իրավաբանորեն ամրագրված մենաշնորհի վերացումը չի կարող ինքնանպատակ լինել: Այն պետք է լինի սոսկ առաջին քայլը այս բնագավառում ազատ մրցակցային շուկայի ստեղծման համար: Ակնհայտ է, որ միայն այս դեպքում վերոնշյալ երկու (բջջային կապ եւ տվյալների փոխանակում) ծառաքանի որ Հայաստանի ներքին շուկայում արդեն իսկ տվյալ ծառայությունները մատուցող բազմաթիվ պրովայդեր ընկերություններ կան եւ, այնուամենայնիվ, առանց որոշակի մասնագիտական կարողությունների անհնար է այս բիզնեսում հաջողությունների հասնել, ապա նույնը չի կարելի ասել բջջային կապի մասին:

Արդեն իսկ ուրվագծվում է, որ բջջային կապի ոլորտում չենք խուսափելու շահարավագի ներկայման շուկայում գոյություն ունեցող վիճակից, որտեղ չնայած իրավաբանորեն մենաշնորհ գոյություն չունի, բայց ներկրման 97 տոկոսն իրականացվում է մեկ ընկերության կողմից: Նույն մամուլի ասուլիսի ժամանակ արդարադատության նախարարը նշեց, որ իր կարծիքով, այս ոլորտում նպատակահարմար է 1 կամ 2 ընկերության գործունեությունը: Հիշատակվեց նաեւ վերջերս բջջային կապի ծառայություններ մատուցելու ցանկություն հայտնած ընկերության մասին եւ վերստին ընդգծվեց, որ նրա դիմու-

Ամենամոտավոր հաշվարկներով, եթե բջջային կապի բաժանորդներ լինեն Հայաստանի յուրաքանչյուր 100 բնակչից 10-ը, ապա դրանց թիվը կկազմի 300 հազար: Եթե յուրաքանչյուր բաժանորդից ընկերությունն ունենա առնվազն ամսական 10 դոլարի շահույթ, ապա ամսական ընդհանուր շահույթը կկազմի 3 մլն դոլար: Իշխանությունները չեն թողնի, որ այս շահույթին փորձի մոտենալ իրենց հետ կապ չունեցող որեւէ ընկերություն, անկախ նրա ներդրումային հնարավորություններից եւ մատուցած ծառայությունների որակից: Բացի արդարադատության նախարարի մոտեցումից, դրա արդեն անուղղակի ապացույցը մեր հարեւան երկրներում տիրող իրավիճակն է, որտեղ, ճիշտ է, մենաշնորհ չկա, բայց գործում են հիմնականում երկուական ընկերություններ: Ընդ որում, Վրաստանի խոշորագույն «Մագտի» ընկերության տերը, որն ունեցել գրեթե 300 հազար բաժանորդ, նախագահ Շեւարդնաձեի փեսան էր:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Որքան կլինեն անվճար եւ վճարովի տեղերը բուհերում

2004-2005 թթ. ուսումնական տարվա համար բարձրագույն ուսումնական հաստատություններում պետպատվերի շրջանակներում հատկացված տեղերը կկազմեն 4140, իսկ վճարովիները՝ 5646: Բացի գիտության եւ կրթության նախարարության համակարգի բուհերից, պետպատվերի 150 տեղը տրված է ոստիկանական ակադեմիային, իսկ 300 ռազմական ինստիտուտին: Տեղեկացնելով կառավարության ընդունած այս որոշման մասին, գիտության եւ կրթության նախարար Սերգո Երիցյանը նշեց, որ մեծ փոփոխություններ նախորդ տարվա համեմատ չեն կատարվել: Տեղի են ունեցել որոշակի ներքին փոփոխություններ: Օրինակ՝ օտար լեզուների համալսարանում ավելացել է լեզվաբանության եւ միջմշակութային հաղորդակցության նոր բաժին:

Նախարարը հայտնեց, որ բոլոր բուհերն անցնելու են երկաստիճան ուսուցման (բակալավրիատ եւ մագիստրատուրա) համակարգի: Ներկայումս 5 տարվա ուսուցման համակարգում սովորողների վրա այս փոփոխությունը չի տարածվելու:

Նպատակային ուսուցման համար տեղեր են հատկացվելու լեռնային եւ սահմանամերձ գյուղերում մանկավարժներ, ատորտամծուերի մարզիչներ եւ անասնաբույժներ պատրաստելու համար: Այս մասնագետների պատրաստումը նույնպես կիրականացվի պետպատվերի շրջանակներում, որոնք ուսումն ավարտելուց հետո պետք է վերադառնան իրենց բնակավայրերը:

Մեկ այլ նորություն է որոշ առարկաներից հանրակրթական դպրոցների եւ միջին մասնագիտական հաստատությունների քննությունների գնահատականները բուհ ընդունվելիս հիմք ընդունելը:

Ա. Մ.

Փորձաքննվող մսի քաշը չպետք է գերազանցի 250 գրամը

Կառավարությունը երեկ հաստատեց մսի եւ կենդանիների սպանդի մյուս մթերքների անասնաբուժասանիտարական փորձաքննության իրականացման, մսամթերքի եւ հումքի վարակազերծման եւ ոչնչացման կարգերը, որոնք լրագրողներին ներկայացրեց գյուղատնտեսության նախարար Դավիթ Լոքյանը: Նա նշեց, որ մինչ այժմ նման կարգ չկար: Այստեղ սահմանված են այն չափանիշներն ու իրավասությունները, որ պետք է ունենա փորձաքննողը, նշված է, թե ինչ պետք է արվի չափանիշներին չհամապատասխանող մթերքի հետ, ինչպես պետք է օգտագործվի կամ ոչնչացվի: Օրինակ գյուղնախարարը հայտնեց, որ փորձաքննողը պետք է վերցնի ոչ թե իր ցանկացած տեղից, ցանկացած քաշի միս, այլ որոշակի տեղերից, որոնց ընդհանուր քաշը 250 գրամից ավելի չպետք է լինի: «Իսկ եթե փորձաքննողը խախտի կարգը» հարցին Դավիթ Լոքյանը պատասխանեց, որ դրա համար կսահմանվեն տուգանքներ, որոնք սկսվելու են նվազագույն աշխատավարձի 500-ապատիկից: Նա նաեւ նշեց, որ ձգտելու են հասնել այն բանին, որ 2005 թ.-ին անասունները մորթվեն միայն սպանդանոցներում:

Երեկ փոփոխություն է կատարվել նաեւ «Լիցենզավորման մասին» օրենքում, որը հնարավորություն կտա Հայաստանում սկսել անասնաբուժության մեջ օգտագործվող կենսապատվաստուկների, շիճուկների եւ ախտորոշիչ միջոցների արտադրությունը: Դավիթ Լոքյանը տեղեկացրեց, որ փորձարարական կենսաբանության ինստիտուտում արդեն ստացվել են նման կենսապատվաստուկներ եւ մնում է տեղում դրանց արտադրության կազմակերպումը:

Կինոարկղի ավիատոմսի թանկացման հարցը

Ինչպես հայտնի է, մարտի 8-ից «Զվարթնոց» օդանավակայանը բարձրացրեց ավիատոմսի գները 430 դոլարից հասցնելով 460-ի: Այս կապակցությամբ երեկ Տնտեսական մրցակցության պաշտպանության հանձնաժողովից տեղեկացրեցին, որ այս հարցն իրենք շուտով կքննարկեն հանձնաժողովի նիստում: Հաղորդվեց նաեւ, որ ի պատասխան հանձնաժողովի հարցման, օդանավակայանը չի ներկայացրել այդ քայլի բավարար հիմնավորումներ:

Ա. Մ.

Լույս է տեսել «Ուսանողի ձայն»-ի առաջին համարը

2001-ից հրատարակվող «Տյուր» համալսարանական պարբերականը վերանվանվել է «Ուսանողի ձայն»: «Անվան հետ կապված խնդիրներ էին առաջանում, չնայած պարբերականը հեթանոս հայերի գիտության եւ կրթության աստծո անունն էր կրում, սակայն բարդ էր ընկալվում, բողոքներ էին լինում: Այս պատճառով որոշեցինք անվանափոխել», ասաց պարբերականի գլխավոր խմբագիր Տիգրան Խանիկյանը: Նրա հավաստմամբ՝ այսօր մամուլում ուսանողական, երիտասարդական դաշտը դատարկ է մնացել, ուսանողական պարբերականները հիմնականում հրատարակվում են բուհերի ուսխորհուրդներում եւ բնականաբար կրում ռեկտորատների ազդեցությունը: Այս իմաստով «Ուսանողի ձայն»-ը բուհական ոչ մի լծակի չի ենթարկվում:

Այսօր մեկ մամուլից բաղկացած պարբերականն ունի 2000 տպաքանակ, անվճար բաժանվում է բուհերում, սակայն ուսանողները ծավալները մեծացնելու ծրագրեր ունեն: Պարբերականը տեխնիկական աջակցություն է ստացել ՀՅԴ «Նիկոլ Աղբալյան» երիտասարդական միությունից, վերջինիս միջոցներով իրականացնում է տարածման խնդիրները, հասցվում նաեւ Արցախ, Ջավախք, ժամանակ առ ժամանակ՝ սփյուռք:

Մարտ ամիսն ուսանողների համար բուռն էր «զորակոչային» տրամադրություններով: «Մենք հզոր ենք գիտությամբ եւ բանակով» խորագիրը կրող այդ ամսվա համարում մեծ տեղ էր հատկացված խնդրի ներկայացմանը, ուսանողներն անդրադարձել էին նաեւ Գուրգեն Մարգարյանի դաժան սպանությանը: Պարբերականի առաջին համարում տեղ էր գտել տեղեկատվություն նաեւ հանրապետության տարբեր բուհերում առկա թերությունների վերաբերյալ, որոնց վերացումը կամ գոնե կրճատումը կպահանջի խնդիրներին հետեւողական անդրադարձ եւ քննադատություն:

Ռ. Մ.

Պարբերաթերթի նշանակությունը դպրոցական կյանքում

Թիվ 145 դպրոցում երեկ տոնական տրամադրությամբ նշվում էր կրթօջախում վերջերս տեղի ունեցած աշակերտության եւ մանկավարժների համար կարեւոր նշանակության երկու երեւույթ. շենքի նոր մուտքի վերանորոգումը եւ դպրոցական պաշտոնաթերթի առաջին համարի լույսընծայումը:

Տնօրեն Ժաննա Թադեւոսյանի հոգածու վերաբերմունքի շնորհիվ դպրոցը, այս տարիներին պահպանելով նախկին կրթակարգի դրական ավանդույթները, նոր ժամանակների պահանջներին համապատասխան վերափոխվել եւ բարեկարգվել է: Դպրոցի վերջին տարիների հաջողություններին նպաստել են 37 ամենատարբեր ծրագրերին մասնակցությունը եւ համագործակցումը զանազան կազմակերպությունների հետ: Եվ ահա, կրթական եւ շինարարական վերափոխությունների երեկ հավելվեց դպրոցական պաշտոնաթերթի իրողությունը: Թերթը խորագրված «Եղիցի լույս», դպրոցական կյանքում ունենալու է կարեւոր դերակատարում:

Ըստ տնօրեն Ժաննա Թադեւոսյանի, քանի որ դպրոցի որդեգրած կողմնորոշիչների համակարգում հասունացել էր թերթ ունենալու գաղափարը, իսկ դպրոցի տեխնիկական հագեցվածությունը թույլ էր տալիս, ուստի եւ չհապաղեց այն կյանքի կոչելու ժամանակը: Թերթը դպրոց-ուսուցիչ-աշակերտ-ծնող հարաբերությունները ծեւավորելու համար կունենա լուրջ նշանակություն: Տպագրված հոդվածները լուսաբանելով դպրոցական առօրյան, պաշտոնական անցուդարձը, ավելի թափանցիկ կդարձնեն ներդպրոցական մթնոլորտը: Թերթի անդրանիկ համարն առաջին քայլն էր (հիմնականում բարեմաղթանքների բնույթով), որ պահանջում է հետագա փորձ եւ հմտություն: Հետագայում ձեւավորվող աշակերտական խորհուրդը կմասնակցի խմբագրական խորհրդի աշխատանքներին, եւ թերթն ամենայն հավանականությամբ կդառնա ավելի կենդանի եւ գործուն:

Երեւանի դպրոցներում արդեն ձեւավորվում է պաշտոնաթերթեր ունենալու ավանդույթը, մի հանգամանք, որ կնպաստի նոր սերնդի մեջ վերարթնացնելու պարբերաթերթերի եւ լրագրերի ընթերցանության մշակույթը, որ տեխնիկական այս առաջընթացի պայմաններում, ցավոք, հետզհետե անհետանում է: Նման ծեռնարկումները պահանջում են պատասխանատու եւ պրոֆեսիոնալ մոտեցումներ տպագրական մշակույթին դպրոցական տարիներից ոչ միայն ծանոթացնելու, այլեւ նրանց մեջ սեր արթնացնելու նպատակով: Պարբերաթերթերի գոյությամբ փաստորեն դպրոցներում կարեւորվում է տպագիր խոսքի դերն ու նշանակությունը:

Մ. ԲԱԴԱԼՅԱՆ

«Գրղոնչիները» գործի վրա

«Ազգը» բազմիցս անդրադարձել է երթուղային տաքսիների հետ կապված բազմաթիվ պրոբլեմներին: Սակայն դեռ այդ խնդիրները չլուծված նորից «գրղոնչիները» հայտնվեցին ու այս անգամ վարձավճարը դարձրին 200 դրամ երեկոյան ժամերին: Առավոտյան ժամը 8-11-ը եւ երեկոյան 19-24-ը ժամերով կանգառներում սպասողները սեղմված մի կերպ խցկվելով պատահած երթուղային տաքսին, տորված, կոճակները պոկված, գզգզված մի կերպ հասնում են տեղ: Իսկ թիվ 73 երթուղու դեղին համարներ ստացած մեքենաներով միայն կարելի է կարտոֆիլ տեղափոխել, ոչ թե... Մի՞թե պետական մարմիններն այդ չեն նկատել, կամ էլ պարզապես աչքերը փակել են մի քանի... Լավ, չխորանանք ու քաղաքապետարանի տրանսպորտի վարչության պետին հրավիրենք թիվ 73 երթուղայինով շրջելու...

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության [illegible] տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
Ֆաքս: 374 1 562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխավոր խմբագիր
ՀԱԿՈԲ ԱՎԵՏԻՔՅԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՒՅՐ ՀԱԿՈԲՅԱՆ / հեռ. 529221
Լրատվության նենեակ (?) / հեռ. 581841
Համակարգ. ծառայություն / հեռ. 582483
Apple Macintosh
համակարգչային շարվածքը «Ազգ» թերթի
Թերթի նյութերի ամբողջական թե մասնակի արտատպումները առանց խմբագրության գրավոր համաձայնության, խախտում են ՀՀ հեղինակային իրավունքի մասին օրենքը:
Նյութերը չեն գրախոսվում ու չեն վերադարձվում
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia 375010

ԱԶԳ

Անցուդարձ

Խորհրդանշական երթ

Չէր խանգարի նաեւ հասարակության մասնակցությունը

Անկախ այն բանից վերջին երկու տարիներին հասարակության որ մասն էր համաձայն Հեռուստատեսության եւ ռադիոյի ազգային հանձնաժողովի որոշումներին «Ա1+» հեռուստաընկերությանը եթեր չտրամադրելու վերաբերյալ, որ մասը ոչ, վերջինիս փակման գործում հասարակությունը մեղավոր է, քանի որ այս ընթացքում ակտիվություն չի ցուցաբերել: «Սա նշանակում է, որ մենք թույլ էինք, եթե այս 2 տարվա ընթացքում հասարակությունը ուժեղ լիներ եւ ուժեղ պահանջ ներկայացներ, կարող էինք հասնել այն բանին, որ հեռուստաընկերությունը վերաբացվեր: Դրան հասնելու տարբեր ձեւեր կային», երեկ հրավիրված մամուլի ասուլիսի ժամանակ հայտարարեց խոսքի ազատության աջակցության հիմնադրամի անդամ, իրավապաշտպան Ավետիք Իշխանյանը: **«Ազգ»**-ի այն հարցին, թե որոնք էին այդ ձեւերը, նա պատասխանեց. «Հասարակությունը կարող էր հանձնաժողովի որոշման հանդեպ անհանդուրժողական լինել, տարբեր ակցիաներ կազմակերպել, որ իշխանությունները զգային, որ «Ա1+»-ը չբացելը վտանգավոր է իրենց համար»:

Չնայած այս հայտարարությանը ապրիլի 2-ի երթի եւ հանրահավաքի վերաբերյալ կազմակերպիչներ խոսքի ազատության աջակցության հիմնադրամի եւ նախաձեռնող խմբի անդամները վստահեցնում էին, որ սա քաղաքական որեւէ նպատակ չի հետապնդում, սոսկ ուղղված է խոսքի ազատության պաշտպանությանը: «Մենք փողոց ենք դուրս գալու ցույց տալու մեր նվիրվածությունը եւ հաստատակամությունը խոսքի ազատությունը պաշտպանելու գործին եւ ցույց տալու համար, որ մենք դա անելու ենք մեզ հասու բոլոր հնարավոր միջոցներով, - ասաց «Հայկական ժամանակ» օրաթերթի խմբագիր Նիկոլ Փաշինյանը: - Այսօր չենք խոսում քաղաքական համակրությունների, գաղափարական տարածայնությունների մասին, խոսում ենք խոսքի ազատության իրավունքի մասին»:

«Ա1+» հեռուստաընկերության նախագահ Մեսրոպ Մովսեսյանը միջոցառումն այլ կերպ որակեց. «Ապրիլի 2-ի երթը մեզ համար սիմվոլիկ նշանակություն ունի: Քաղաքում լուրեր են տարածվում, թե անձնակազմը քայքայվել է: Ի լուր բոլորի ասեմ, որ մեր անձնակազմի հիմնական կորիզը շարունակում է աշխատել: Ճիշտ է, վերջին շրջանում մեր կոլեկտիվի ուղղվածությունը մի քիչ թերթային է, բայց դա ժամանակավոր երեւույթ է: Այսպիսով մեր աշխատանքը պետք է ներկայացվեր նաեւ հանրությանը. մենք դուրս ենք գալիս փողոց, դուրս ենք գալիս հարթակ, այնտեղ ուզում ենք մեր բողոքի ձայնը բարձրացնել այն անօրինականությունների դեմ, որոնք Հայաստանում տեղի են ունեցել», ասաց նա:

Հեռարձակող լրագրողների ընկերակցության նախագահ Էդիկ Բաղդասարյանը բոլոր լրատվամիջոցներին կոչ արեց մասնակցություն ունենալ եւ գոնե մեկ անգամ սոսկ «Մենք ձեր կողքին ենք» ասելու փոխարեն գալ, միանալ իրենց եւ ապացուցել, որ Հայաստանում կա խոսքի ազատություն:

Կազմակերպիչների խոսքով՝ իրենք խաղաղ երթ են նախատեսում, պատրաստ են անել ամեն ինչ, որ Գրիգոր Լուսավորչի փողոցից Մատենադարանի հրապարակ նախատեսված երթը նորմալ ընթանա, չխոչընդոտի որեւէ մեկի հանգիստը: Քաղաքապետարանից խոստացել են հասարակական կարգը պահպանել Մատենադարանի տարածքում, իսկ մայթեզրով քայլելու մասին պայմանավորվածությունը ոստիկանության հետ բանավոր խոսակցության ժամանակ է ձեռք բերվել:

ԹԱՄԱՐ ՄԻՆԱՍՅԱՆ

PHOTOLURE

«Դաշնակցությունը գիտակցում է, որ Քոչարյանի եւ Սարգսյանի նավը խորտակվում է»

Սկիզբը էջ 1

Մասնավորապես «անցնցում» ասելով «Ազգային միաբանության» առաջնորդն ակնարկեց երկու հնարավորություն. Ռոբերտ Քոչարյանը համաձայնում է վստահության հանրաքվե անցկացնելու տարբերակին կամ հայտարարում է, որ անցկացվում են նախագահական եւ խորհրդարանական ազատ, արդար եւ ժողովրդավարական ընտրություններ, եւ այդ ընտրությունների արդյունքում ձեւավորվում են օրինական իշխանություններ: Ավելի մանրամասն Գեղամյանը խոստացավ խոսել ապրիլի 5-ին Մատենադարանին հարող տարածքում նախատեսված հանդիպման ընթացքում:

Երեկվա ասուլիսում Գեղամյանի արած հայտարարությունից տպավորություն էր ստեղծվում նաեւ, որ իշխանափոխության մեթոդաբանության հարցում, այդուհանդերձ, որոշակի հակասություններ կան «Ազգային միաբանության» եւ ՀԺԿ-ի կամ «Արդարություն» դաշինքի միջեւ: Գեղամյանը հստակ նշեց, որ իր եւ Ստեփան Դեմիրճյանի միջեւ համաձայնության գալու հարցում կարեւոր դեր է ունեցել Արամ Սարգսյանը: «Ոչ միայն Արամ Սարգսյանը: Մեծ դեր են խաղացել իշխանական լրատվամիջոցները: Երբ մենք վերլուծեցինք, թե ինչ կատաղությամբ են ամեն ինչ անում, որպեսզի այդ միավորությունը չլինի, եկանք տրամաբանական գեթ մեկ եզրակացության՝ այն, ինչ չեն ուզում իշխանությունները, կնշանակի շատ է պետք ժողովրդին», ասաց Գեղամյանը:

Լրագրողներից մեկի մոտ տպավորություն էր ստեղծվել, թե «անցնցում» իշխանափոխություն ասվածն իրեն հիշեցնում է 1998 թ. իշխանափոխությունը: Գեղամյանը նման որակմանը դեմ է. «1998-ին բոլորովին էլ «անցնցում» չէր, այլ բիրտ ուժի ազդեցության ներքո Լեւոն Տեր-Պետրոսյանը, որի քաղաքականությունը մենք բացարձակապես չէինք հավանում, հարկադրված էր իշխանությունը հանձնել Ռոբերտ Քոչարյանին եւ Սերժ Սարգսյանին»: Իսկ Վազգեն Սարգսյա՞նը. «Վազգեն Սարգսյանը դարձավ այդ խարդավանքների զոհը ոչ թե այդ պահին, այլ մեկ տարի անց»:

Գեղամյանը կտրականապես հերքեց մամուլում տարածվող այն տեղեկությունները, համաձայն որոնց պաշտոն ստանալու դեպքում «Ազգային միաբանության» առաջնորդը կարող է դիմել փոխզիջումների: Գեղամյանը նշեց, որ վարչապետ կամ Ազգային ժողովի նախագահ փոխելով չի փոխվի համակարգը: «Մենք կողմնակից ենք, որ քոչարյանիզմ կոչվող համակարգը փոխվի: Իսկ այդ համակարգի փոփոխության եզակի բանալին ազատ, արդար, ժողովրդավարական ընտրություններն են: Սա՛ է մեր դիրքորոշումը: Նման տեղեկություններ տարածողները ղարաբաղյան կլանի վարձու կամակատարներն են: Որը լրագրող է, որը գրող է, որը չգիտեմ ինչ քյանդրբազությամբ է զբաղված», ասաց Գեղամյանը:

«Ղարաբաղցիներն ավելի շատ են դատապարտում այն քաղաքականությունը, որը որդեգրել են Քոչարյանը եւ Սարգսյանը: Ղարաբաղյան կլան ասվածը երբեք չի կարելի նույնացնել թե՛ հայաստանցիների, թե՛ ծագումով ղարաբաղցիների հետ: Ղարաբաղյան կլան ասելով նկատի ունենք այն կլանը, որը գոյացավ Քոչարյանի եւ Սարգսյանի անմիջական ներկայության ներքո: Ծագումնաբանական հենք այստեղ պետք չէ փնտրել: ԼՂ ժողովուրդն ավելի է շահագրգռված իշխանափոխությամբ», ասաց Գեղամյանը:

«Ազգային միաբանության» առաջնորդը նկատեց, թե «Դաշնակցությունը գիտակցում է, որ Քոչարյանի եւ Սարգսյանի նավը խորտակվում է», ապա մեջբերեց հայկական թերթերից մեկում տպագրված դաշնակցականներ Վահան Հովհաննիսյանի եւ Արմեն Ռուստամյանի հարցազրույցները, որոնցում «կարմիր թելով գնում էր նրանց պատրաստակամությունը կոմպրոմիսի եւ բանակցությունների» ընդդիմության հետ: Գեղամյանը անդրադարձավ նաեւ Վազգեն Մանուկյանի՝ իշխանափոխության չհասունացած լինելու մասին հայտարարությանը: «Ցավում եմ, որ Մանուկյանն այդ աստիճան թերահավատ է նախ եւ առաջ սեփական ուժերի նկատմամբ, երկրորդ՝ գերագնահատում է խորտակվող իշխանությունների հնարավորությունները եւ, չգիտես ինչու, թերագնահատում մեր հնարավորությունները», ասաց Գեղամյանը:

Ասուլիսի սկզբում Գեղամյանն ընթերցեց իր կուսակցության հայտարարությունը, որում մասնավորապես նշվում էր. «Պատգամավորական խմբակցությունն այսօր ստացել է ահազանգեր, որ Երեւանի եւ համայնքային ոստիկանությունները ստեղծել են շուրջ 40 այսպես կոչված օպերատիվ խմբեր, որոնց նպատակն է առաջիկա օրերին եւ մինչեւ ապրիլի 5-ի մեր հանդիպումը, «Ազգային միաբանություն» կուսակցության համակիրների շրջանում ձեռնարկել սադրիչ գործողություններ... «ԱՄ» պատգամավորական խմբակցությունը դիմում է Ռոբերտ Քոչարյանին եւ Սերժ Սարգսյանին. հրահանգելով ոստիկանությանը եւ իրավապահ այլ մարմիններին, գործել հակասահմանադրական եւ հակաօրինական ճանապարհով, դրանով իսկ Դուք ավելի եք շիկացնում առանց այդ էլ լարված իրավիճակը»:

Ի միջիայլոց, հիշեցնենք, որ «Արդարություն» դաշինքն ապրիլի 9-ին առանձին հանրահավաք կանցկացնի Սեբաստիա-Մալաթիա համայնքում: Գեղամյանը հավաստիացրեց, որ իր եւ Դեմիրճյանի միջեւ տարաձայնություններ չկան:

ԱՍՈՒԼԻՍ

Ի պաշտպանություն Միխայել Դանիելյանի

«Ազգը» տեղեկացել էր մարտի 30-ին հելսինկյան ընկերակցության նախագահի, միջազգային PEN ընկերակցության «Գրողները բանտում» կոմիտեի անդամ, իրավապաշտպան եւ լրագրող Միխայել Դանիելյանին ծեծի ենթարկելու մասին: Երեկ նրա կինը՝ հայկական PEN կենտրոնի նախագահ Աննա Հակոբյանը, ասուլիսում հանդես եկավ հայտարարությամբ, որը խոր մտահոգություն էր արտահայտում դեպքի առնչությամբ: Տկն Հակոբյանը դեպքը որակեց որպես ահաբեկչություն իրավապաշտպանի նկատմամբ: Կենտրոնը համարում է, որ «այսօր, երբ հրամայական է դարձել իշխանությունների վարքագծի քննադատությունը մեր հանրապետությունում, PEN-ի յուրաքանչյուր անդամ իրավունք ունի հանդես գալու ազատ մտքերի փոխանակությամբ, ընդդիմանալ խոսքի ազատության ամեն ճնշման դեմ»: Կենտրոնը նաեւ կոչ է անում իշխանություններին, որոնք «միայն խոսքով են ձգտում ժողովրդավարության, դադարեցնել բռնակալական վարչակարգի հաստատման գործընթացը Հայաստանում»: Տկն Հակոբյանը տեղեկացրեց նաեւ, որ մինչ այժմ կատարվածի առնչությամբ քրեական գործ չի հարուցվել, եւ նման անտարբերությունը որակեց իշխանական լծակների՝ վերեւից ճնշման արդյունք եւ հստակեցրեց, որ Մ. Դանիելյանը որեւէ կուսակցության չի աջակցել, այլ եղել է ազատ խոսքի համար մարտնչող իրավապաշտպան եւ շարունակելու է իր բռնած ուղին: Իսկ այն հարցին, թե կատարվածը «Էխո» թերթում տպած հարցազրույցի հետ կապ ունի՞, տկն Աննան միանշանակ ասաց, որ շատ թերթեր շատ բան են տպում շատերի մասին, սակայն նման դեպք տեղի չի ունենում, պարզապես փորձում են վախեցնել ու ճնշել ազատ խոսքը, որը նրանց չի հաջողվի, քանի որ արդեն իսկ բազմաթիվ միջազգային կազմակերպություններ իրենց դժգոհությունն են արտահայտել:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

Իշխանափոխության թեմայով իշխանությունը մտադիր չէ բանակցել

Սկիզբը էջ 1

Սակայն նույնիսկ այդ «թեթեւ» լարվածությունը մարելու մտադրություն իշխանությունները կարծես թե չունեն, քանի որ ենթադրվելիք բանակցությունների ժամանակ ընդդիմադիրները մնում են վճռական իրենց «պահանջատիրության» մեջ. «Մենք ընդդիմության հետ իշխանափոխության ժամկետների ու ձեւերի մասին երկխոսության մեջ չենք մտնի, մենք հրաժարվում ենք իշխանափոխության մասին քննարկումներ կատարել նրանց հետ... մի խումբ մարդկանց հայտարարությունները չպետք է հակադրվեն հիմնական զանգվածի՝ ժողովրդի շահերին», լրագրողների հետ ճեպազրույցի ժամանակ ասաց ՀՀ վարչապետ Անդրանիկ Մարգարյանը:

Ենթադրվելիք իշխանափոխությունից հետո նոր վարչապետի եւ կառավարության նոր կազմի վերաբերյալ խոսակցությունները վարչապետը համարում է բամբասանքի ոլորտից:

Պաշտպանության նախարար Սերժ Սարգսյանը դարձյալ կրկնեց, որ վստահության հանրաքվե անցկացնելու ընդդիմության պահանջը օրինական չի համարում, քանի որ եւ «Սահմանադրական դատարանում, եւ եվրոպական կառույցները ժխտել են այդ ընծու առաջարկը»: Այս առթիվ Արշակ Սադոյանի հայտարարությանը, որ եթե մինչեւ ապրիլի 12-ի կեսօր կոալիցիան չընդունի հանրաքվեի առաջարկը խորհրդարանում, ապա հնարավոր արյունահեղությունների հետագա ողջ պատասխանատվությունը ընկնում է նրա վրա, պաշտպանության նախարարը բավական կոշտ արձագանքեց. «Եթե մեկը ուլտիմատումներով է խոսում իշխանությունների հետ եւ բացեիբաց ասում է, որ արյունահեղություն է լինելու, կարծում եմ, որ իրավապահ մարմինները այստեղ անելիք ունեն»:

Ներքաղաքական կյանքում վերջերս ակտիվորեն շրջանառված իր «տեսնենք ով ում կստեղծի» հայտնի արտահայտությունը Սերժ Սարգսյանը մեկնաբանեց՝ «հետեւելով» Վիկտոր Դալլաքյանի օրինակին: Հիշեցնենք, որ վերջինս բացատրել էր, թե «Ղարաբաղյան կլանի ողնաշարը ջարդելու» մասին ինքը միայն փոխաբերական իմաստով է ասել: «Իհարկե, ես էլ եմ փոխաբերական իմաստով ասել, եւ ասել եմ՝ սատկեցնելու ենք չարագործին, օրենքը խախտողին: Երեկ էլ մեկը խոսեց ծվեր ջարդելու մասին, կարծում եմ, էլի փոխաբերական իմաստով ասաց: Բայց կարծում եմ, որ նման փոխաբերական արտահայտություններ լավ կլիներ, որ չլինեին»:

Մի բանում իշխանությունը համոզված է՝ իրենք պատրաստ են պահպանել օրինականությունը, հակառակ դեպքում իշխանություն չեն: Իսկ որպեսզի իրադարձությունները շատ չհասնեն անցանկալիի ու անկանխատեսելիի սահմանը, մինչ իշխանափոխության սցենարի մեկնարկելը կարճատեւ ժամանակաընթացքում էլ «պիտի քրտնաջան աշխատեն ժողովրդի հետ, որպեսզի քիչ լինի այն մարդկանց քանակը, ովքեր ուզում են զոռով իշխանություն փոխել»:

Պատասխանատվությունը կմնա կոալիցիային

Պնդում է Արշակ Սադոյանը

Երեքշաբթի օրվա խորհրդարանական հայտարարությունների ժամանակ Արշակ Սադոյանին հերթ չհասնելը երեկ ասուլիսի առիթ դարձավ: Իսկ Սադոյանի ասելիքը վերաբերում էր քաղաքական իրավիճակի լարվածությանը եւ, ըստ նրա, խորացող խաբեությամբ եւ կեղծիքով հղի Հայաստանում տիրող մթնոլորտին: Բանախոսի հավաստմամբ, այդ մթնոլորտը ծնունդ է տալու արյունալի բախումների, որոնք, Սադոյանի հավաստմամբ, կարելի է կանխել միայն հանրաքվեի օրենքի ընդունմամբ:

Առանց «Արդարություն» դաշինքի վերջնական եզրակացությունն ունենալու, իր եւ դաշինքի անունից Արշակ Սադոյանը կոալիցիոն ուժերին եւ հանրապետության նախագահին երեկ վերջնագիր ներկայացրեց՝ պահանջելով մինչեւ ապրիլի 12-ն ընդդիմության հետ համաձայնության գալ «Հանրաքվեի մասին» օրենքն Ազգային ժողովում քննարկել-ընդունելու վերաբերյալ: Վերջնագրի չընդունման դեպքում ենթադրվող արյունալի բախման ողջ պատասխանատվությունը, Սադոյանի համոզմամբ, կընկնի կոալիցիոն ուժերի եւ անմիջականորեն հանրապետության նախագահի վրա:

Ն. Պ.

«Հանցագործ վարչախմբի» գերիները

Երեկ մամուլի ասուլիսում Արտաշես Գեղամյանը հարկ համարեց, ըստ որում բավականին ծավալուն, անդրադառնալ նախօրեին **«Ազգում»** տպագրված «Արտաշես Գեղամյանը վրդովված է, իզուր...» հրապարակմանը: «Հեղինակավոր թերթ եք, շատ էլ տերը փոխվել է, բայց թերթի որդեգրած գիծը չպիտի փոխվի, չէ՞: Ինչո՞վ է պայմանավորված, որ նման հերյուրանքով լի հոդված եք տպագրել: Ինչ ուզում եք ասեք, թող գործին օգուտ լինի: Թող հանրապետությանը ձեր գրածն օգուտ բերի: Ինչո՞ւ եք ուզում կեղծ լուրեր տարածելով հեղինակազրկել մարդկանց: Չի ստացվելու: Դուք հիշեք, թե ինչ զղջանքներ են ունեցել այն մարդիկ, ովքեր ժամանակին ստորագրել են Սոլժենիցինի դեմ թխված մեղադրանքի տակ: Եվ իրենք իրենց չեն ներել այն մտավորականները եւ այն լրատվամիջոցները, ովքեր հետապնդել են Պաստեռնակին, Մանդելշտամին, Դովլաթովին», ասաց Գեղամյանը:

Ժամանակը ցույց կտա, թե ով է այս «հանցագործ վարչախմբի» գերին: Ուզում ենք հիշեցնել, որ **«Ազգը»** նախօրեին տպագրած հրապարակման մեջ Գեղամյանի անձը վիրավորող որեւէ բառ չի գրել: Պարզապես **«Ազգը»** գրել էր, որ Գեղամյանն իրավունք չունի «մեզ եւ մեր ողջ ժողովրդին ստիպել իրեն սիրահարված լինելու»:

Կրթական

Ինչպես համատեղել հասարակական կարծիքն ու մասնագիտական միտքը

Կրթակարգի քննարկումները բացահայտեցին մի շարք թերություններ

Հանրակրթության պետական կրթակարգի քննարկումներն ավարտվեցին: Կրթակարգի բովանդակային մասն առայժմ մի կողմ թողնելով, անդրադառնանք բուն քննարկումների անցկացման թերություններին: Թերություններ, որոնք, ի վերջո, իրենց ազդեցությունն են թողնում բովանդակության վրա, հնարավորություն չտալով այն բարելավել: Ընդհանրապես, հարկ է դիտարկել, թե արդյոք հնարավո՞ր է Հայաստանում իրականացնել համակարգային բարեփոխումներ՝ ապահովելով հասարակության լիարժեք մասնակցությունը, միաժամանակ զերծ մնալով դիլետանտիզմին տուրք տալուց:

Հասարակության համար առանձնահատուկ կարեւորություն ունեցող ամեն մի փաստաթղթի քննարկման համար գործում է հետեւյալ ձեւը՝ մասնագիտական խումբը գրում, մշակում է նախագիծը, որն այնուհետեւ ներկայացվում է հասարակության դատին: Սա կարծես թե ապահովում է հրապարակայնությունը, փաստաթղթին հասարակական հնչեղություն է տալիս եւ հնարավորություն ստեղծում կարծիքներ հավաքելու: Այս առումով նման քննարկումներն անհրաժեշտ են: Սակայն, ինչպես արդեն նշեցինք վերեւում, այս կարգն ունի մի շարք բացեր:

Նախ ինչպես անել, որպեսզի շարքային քաղաքացիները, որոնք հաճախ իրենց սահմանադրական իրավունքների հարցերում չեն կարողանում կողմնորոշվել, կարողանան դա անել նեղ մասնագիտական հարցեր քննարկելիս: Ինչպես անել, որպեսզի մասնագետների նեղ շրջանակը հնարավորություն չունենա հասարակական կարծիքը շրջանցելով ներկայացնելու եւ հաջողությամբ անցկացնելու այն, ինչ ցանկանում է, իսկ հասարակական հսկողությունն էլ լինի իրական, այլ ոչ թե դիլետանտական եւ մակերեսային: Այսինքն, որպեսզի վերջինս դիտարկվի որպես հասարակական փորձաքննություն: Հարկ է որոնել այդ տարբերակները: Օրինակ նման մի տարբերակ կարող է լինել փաստաթղթի մշակման ընթացքին զուգահեռ հասարակության հետ աշխատանքը: Մասնագիտական խումբն այս կամ այն հիմնախնդրի առնչությամբ որոշակի կարծիք ձեւավորելուց հետո պետք է այն շրջանառության մեջ դնի՝ լինի դա թերթերի էջերում, թե կլոր սեղանների կամ հանդիպումների ժամանակ: Դա նշանակում է, որ փաստաթղթի մշակման ամբողջ ընթացքում նախագծի հեղինակները հասարակության հետ շփման մեջ կլինեն, կներկայացնեն եւ կպարզաբանեն իրենց մասնագիտական տեսակետներն ու հիմնավորումները, կտեղեկանան այդ կապակցությամբ հասարակության մտահոգություններին եւ առաջարկներին: Դրա շնորհիվ վերջնարդյունքում հասարակությանը կներկայացվի արդեն իսկ նրա մասնակցությամբ ստեղծված եւ նրա փորձաքննությունն անցած փաստաթուղթ, որտեղ մեծ փոփոխությունների անհրաժեշտություն այլեւս չի լինի:

Հաջորդը քննարկումների արդյունավետության հարցն է: Բացի կարծիքներ հավաքելուց, հանդիպումների ժամանակ, որոնց մասնակիցների թիվը երբեմն 100-200 էր հասնում, հնարավոր չէ խոր եւ հանգամանալի բովանդակային քննարկում կազմակերպել: Այսինքն պետք է լինեն նաեւ այլ, ավելի նեղ շրջանակով քննարկումներ:

Եվ թերեւս մեր հասարակության մեջ ամենատարածված հիվանդությունը, երբ ցանկացած կարծիք արտահայտվում է բացառապես անձնական, խմբային կամ ծայրահեղ դեպքում կուսակցական շահերի տեսանկյունից, առանց որեւէ մասնագիտական խորհրդատվություն հարցնելու: Տվյալ դեպքում գիտության եւ կրթության նախարարի «Օրինաց երկրից» լինելն արդեն բավարար է, որպեսզի կրթակարգը դիտարկվի որպես այս կուսակցության ներկայացրած փաստաթուղթ եւ քննադատվի միայն այդ պատճառով: Դա, իհարկե, նախեւառաջ պայմանավորված է «Օրինաց երկրի» ամեն ինչ սեփականացնելու քաղաքականությամբ: Ընդ որում, ոչ միայն ընդդիմությունը, այլեւ ներիշխանական կոալիցիայի կուսակցությունները չեն խորշում այս խաղին մասնակցելուց:

Համընդհանուր կասկածամտության մթնոլորտը նույնպես կրթակարգի անկողմնակալ քննարկման էական խոչընդոտներից է: Մարդկանց գիտակցության մեջ արմատավորվել է այն մտայնությունը, որ իրենց ցանկանում են խաբել: Այս մտայնությունը հաղթահարելու համար հարկ է, որ գոնե այս անգամ նրանց չխաբեն:

Այս հանգամանքները, կարծում ենք, պետք է նկատի առնվեն այլ, հասարակության համար կարեւոր փաստաթղթերի քննարկման ժամանակ:

ԱՐԱ ՄԱՐՏԻՐՈՍՅԱՆ

Ի՞նչ է լինելու մեր երեխաների վիճակը

Սիրելի՛ խմբագրություն, այս բաց նամակը գրում է Ռուսաստանի Չերեպովեց քաղաքի բնակչուհի **Ավարդ Միրզախանյանը** (մանկավարժ):

Մեր ընտանիքն արդեն երկար ժամանակ ապրում է Չերեպովեց քաղաքում: Մենք ձեր թերթի ինտերնետային փոստի միջոցով հաղորդակից ենք լինում մեր երկրի քաղաքական, մշակութային կյանքին, ցավո՛ք ոչ անմիջական:

Ճակատագրի բերումով մեզ նման շատ ընտանիքներ այսօր ապրում են երկրագնդի տարբեր անկյուններում եւ ժամանակի հզոր ազդեցությամբ ընդունում օտար ժողովուրդների բարքերն ու սովորույթները՝ մոռանալով մերը, ազգայինը: Իսկ նոր սերունդն էլ, ապրելով օտար երկրում, խիստ զբաղված ծնողների կողքին, ակամա դառնում է անտարբեր իր երկրի, իր ժողովրդի, լեզվի նկատմամբ: Նրանց համար այսօր հայերենը չորրորդական լեզու է: Իսկ ամենից սարսափելին այն է, երբ նրանք հեգնանքով արտասանում են «իմ ինչի՞ն է պետք հայերենը» արտահայտությունը:

Ո՞ւմ է վաղը պարտական լինելու այն երեխան, որ հայերեն խոսում է կցկտուր, մի քանի հայերեն բառ օգտագործում հայախոս լինելու համար:

Բարեկամներս, մի՞թե կարելի է փակել աչքերը կամ մատների արանքով նայել, թե ինչպես է անկախ իր կամքից օտար ազգերին ձուլվում մեր փոքրաքանակ ազգը: Ի՞նչ են մտածում մեր երկրի ղեկավար այրերն այն բոլոր երեխաների մասին, որոնք ո՛չ իրենց եւ ո՛չ էլ իրենց ծնողների կամքով հայտնվել են օտար երկրում՝ օրվա հացի խնդիրը լուծելու համար, բայց կանգնել են ավելի լուրջ՝ հոգեւոր հաց կորցնելու խնդրի առջեւ: Ի՞նչ է լինելու իրենց վիճակը, երբ վերադառնան հայրենիք:

Մենք գիտենք, որ շատ մեծ քաղաքներում կան գործող հայկական դպրոցներ, բայց ի՞նչ անեն այն երեխաները, ովքեր ապրում են այդ քաղաքներից շատ հեռու, ովքեր զրկված են հայոց լեզվին, գրականությանը, պատմությանը գոնե փոքր-ինչ հաղորդակից լինելու հնարավորությունից:

Եկե՛ք միասին օգնենք այդ երեխաներին ճանաչելու հայոց տառերն ու պատմությունը:

Ներկայացված կրթակարգը որքանո՞վ է կատարյալ

Մոտ երկու ամիս հասարակության դատին էր հանձնվել «Հանրակրթության պետական կրթակարգի» նախագիծը, որը մշակել է մրցույթով ընտրված աշխատանքային խումբը: Իսկ թե ի՞նչ պայմաններ են եղել մրցույթի մասնակիցների համար, պարզ չէ. եւ թե ինչո՞ւ է հենց այս խումբն ընտրվել, նույնպես հստակ չէ: Միայն մի բան է պարզ, որ հանրապետությունում բազմաթիվ դիտողություններ ու առաջարկներ են արվել:

Վահան Թեքեյանի անվան կրթահամալիրում քննարկումներից հետո մանկավարժական խորհուրդը, տնօրեն Անահիտ Խալաթյանի գլխավորությամբ, մշակել է իր դիտարկումները եւ ներկայացրել կրթության նախարարությանն ու աշխատանքային խմբին: Ստորեւ ներկայացնում ենք դրանք:

- Կրթակարգը կրում է հռչակագրային (դեկլարատիվ) բնույթ: Չեն նշվում իրական մեխանիզմներ, որոնց միջոցով ներկայացվող պահանջներն ու կանխատեսումները կիրականացվեն:

- Կրթակարգը նախատեսում է անցում 12-ամյա կրթության, ինչը, բնականաբար, նպաստելու է սեռական կյանքի դպրոց ներխուժմանը: Ի՞նչ միջոցներով է նախատեսվում դա կանխել:

- Կան բազմաթիվ իրարամերժ կետեր, օրինակ, հռչակվում է կրթության շարունակականության ապահովում եւ, միեւնույն ժամանակ, 12-ամյա կրթությունից հետո երեխաների զգալի հատվածի կրթության ընդհատում (զինծառայություն) 18 տարեկանից:

- Իրատեսական չեն Հայաստանի կրթության տարածաշրջանային կենտրոն դառնալու կանխատեսումները (էջ 10): Նաեւ ռեալ չէ ակնկալել, որ 15-20 տարի հետո աշակերտների 80 տոկոսից ավելին կցուցաբերի միջինից բարձր առաջադիմություն (էջ 8, 3 կետ, 1, 2, 3, 4 ենթակետեր): Ի՞նչը պետք է ապահովի տղամարդ ուսուցիչների թվի աճը (էջ 8, 3 կետ, 6 ենթակետ):

- Կրթակարգը հռչակում է հայեցի դաստիարակության գերակայություն եւ միեւնույն ժամանակ պահանջում չդնել ոչ ռասայական, ոչ ազգային եւ ոչ այլ տիպի խտրականություն (էջ 12, 5 կետ, 3, 4 եւ 8 ենթակետեր): Հակասությունն ակնհայտ է: Նույնը կրկնվում է էջ 32 ա) ենթակետում:

- Աշակերտների գիտելիքների նկատմամբ բերված պահանջներն անհիմն չափազանցված են: Այսպես, ավագ դպրոցի աշակերտներից պահանջվում է գիտենալ ոչ միայն երեւույթների (բնական, սոցիալական եւ այլն) դրդապատճառները, այլեւ ըմբռնել դրանց էությունը (էջ 28): Եթե նկատի է առնվում հարցի փիլիսոփայական կողմը, ապա դա դպրոցական դասընթացի շրջանակներից դուրս է (էջ 28): Ավելին՝ աշակերտից պահանջվում է ունենալ այդպիսի երեւույթների վրա ներազդելու մեխանիզմներ: Վերջինս պարզապես չի կարող դա իրագործել (էջ 14, 7, 8 ենթակետեր, էջ 17 է) եւ ը) ենթակետեր, էջ 58, 59):

- Կրթակարգի մի շարք դրույթներում հռչակվում է մարդու իրավունքների գերակայություն, ինչը գովելի է: Սակայն պահանջվում է նաեւ զինծառայության կարեւորում: Այդ պահանջն իրականացնելիս սպիտված կիրառվելու է կրկնակի ստանդարտ: Ցանկալի կլիներ, որ հայրենիքի նկատմամբ պարտքը կատարելու կարեւորության վրա շեշտը դրվեր առանց զինծառայության կոնկրետացման (էջ 16, 9 ենթակետ):

- ՏՀՏ ներդրումը դպրոցում հղի է անկանխատեսելի հետեւանքներով, եթե, իհարկե, ունի անմիջական կապ համացանցի (ինտերնետ) հետ: Ցանկալի է տեղայնացված (լոկալ) ցանցերի (ինտերնետ) ներդրում, որն ապահոված կլինի այլասերված եւ վնասակար ինֆորմացիայից: Այլապես, բարոյաէթիկական տեսանկյունից ՏՀՏ ներդրումը կպարունակի լուրջ վտանգ: Անհիմն գերագնահատված է ՏՀՏ դերն ի հաշիվ ուսուցիչների (էջ 18, 19): Ուսուցիչը չպետք է լինի լոկ ՏՀՏ միջոցներով ուսուցման կազմակերպող: Հիմնավոր կրթություն հնարավոր է ապահովել միայն անձի հետ անմիջական շփումով, ինչը կրթակարգում հասցվում է նվազագույնի:

- Էջ 26, գ) ենթակետի պահանջը մասամբ է հնարավոր կատարել, քանի որ դպրոցի տնօրենն ի զորու չէ ներազդել հասարակության քաղաքական, սոցիալական եւ այլ միտումների վրա: Դա կարող է դիտվել որպես պաշտոնական դիրքի չարաշահում:

- Կրթակարգում (չափորոշիչներում) ոչ մի կերպ չեն արտացոլված ՀՀ կառավարության հռչակած ՀՀ գիտության զարգացման գերակա ուղղությունները (հայագիտություն, նանոգիտություն եւ այլն): Ցանկալի կլիներ գիտության այդ ուղղությունների գոնե սաղմնային վիճակով տեղեկությունների ներառում կրթակարգում:

- Կրթակարգում բացարձակապես չի խոսվում արտադասարանական պարապմունքների կազմակերպման մասին: Սա կրթակարգի խոշոր բացթողումներից մեկն է:

- Ուսուցիչների ատեստավորման ներկայացված մեխանիզմը սպվեր է զգում մանկավարժի դիպլոմ հանձնող բարձրագույն ուսումնական հաստատության վրա եւ կասկածի տակ առնում մանկավարժի որակավորումը (էջ 97):

- Առաջարկվում է «Հայոց պատմություն» առարկայի անվանումը նույն ձեւով թողնել ուսումնական պլանում:

ՏԵՍԱԿԵՏ

Լավագույն դպրոց ունենալու հեռանկար

Ժամանակին խորհրդային դպրոցը լավագույնն էր, տված կրթությունն էլ՝ հիմնավոր: Ժամանակն անցավ, դպրոցն էլ տարավ: Ինչ որ մնաց, արդեն եկած ժամանակի դպրոց չէր: Այն էլ, ինչ այսօր կա, ձեւավորման ընթացքում է: «Հանրակրթության պետական կրթակարգի» նախագիծ է քննարկվում, այսինքն՝ որոշվում է, թե ինչպիսի դպրոց է պետք մեր երկրի բնակչին հիմնավոր եւ ժամանակի պահանջներին համապատասխան կրթություն տալու համար: Նշված քննարկման շրջանակներում վերջերս կրթության եւ գիտության նախարար Սերգո Երիցյանը հանդիպում ունեցավ Երեւանի պետական համալսարանի գիտխորհրդի անդամների եւ դասախոսական կազմի հետ:

Հանդիպման ընթացքում նախարարին ներկայացված 37 դիտողությունների եւ առաջարկների շարքում էին նաեւ տնտեսագիտության ֆակուլտետի դիտողությունները, որոնցում մտահոգություն է հայտնվում, որ հստակ չեն սահմանված նպատակները եւ որպես օրինակ մատնանշում են հետեւյալը. «Ավագ դպրոցում կրթության նպատակն է սովորողների մտագործունեության բարձր մակարդակի ապահովումը, իրադարձությունների եւ երեւույթների համալիր վերլուծություն կատարելու կարողությունների, հմտությունների ձեւավորումը»: Սա, ԵՊՀ տնտեսագիտության ֆակուլտետի դեկանի գնահատմամբ, բանականության բոլոր չափանիշներով բուհական կրթության երկրորդ աստիճանի տիրույթում է, այսինքն՝ մագիստրական կրթություն ստացողի կարողությունների թվարկումը: Իսկ սոցիալական հարաբերություններում ճիշտ կողմնորոշվելու... կարողությունների եւ հմտությունների ձեւավորման ապահովումն ավագ դպրոցում նպատակ համարելն ընկալվում է միանշանակորեն դեպի գաղափարայնացված ամբողջատիրական հասարակության գնալու փորձ:

Տարրական դպրոցն ավարտողի երեւակայելու ունակությունը եւ օտար լեզուներով լսածը հասկանալու, կարդալու պարտավորությունը, իսկ ավագ դպրոցներում նաեւ օտար լեզվով գերազանցապես մտածելու կարողությունը, նույն ֆակուլտետի վերլուծությամբ, գնահատվել է պարզապես մարդու բնական կարողությունների թվարկումը որպես դպրոցի աշխատանքի արդյունք դիտարկելու փորձ եւ ծրագրում կրկնորդությունների առկայություն: Իսկ կրկնորդությունների առկայությունը, ըստ ԵՊՀ տնտեսագիտության ֆակուլտետի, պարզապես հանրակրթության պետական կրթակարգի նախագիծը կազմողների համակարգի կոչումը լիովին չգիտակցելով է բացատրվում: Բացի նշված կրկնորդությունից, որպես սխալ մոտեցում մատնանշվում է նաեւ իրավագիտությունը եւ տնտեսագիտությունը մեկ ընդհանուր՝ հասարակագիտություն առարկայով ուսուցանելը, ինչը, ըստ մասնագետների, էական բացթողում է, որը թույլ չի տա իրավունքի եւ տնտեսագիտության բնագավառում ավագ դպրոցի աշակերտին տալ բավարար գիտելիքներ:

ԵՊՀ տնտեսագիտության ֆակուլտետում եկել են այն եզրակացության, որ հանրակրթական դպրոցի բարեփոխմանը կոչված նախագիծն ինքն արմատական բարեփոխման կարիք ունի՝ նպատակների հստակեցման, միջոցների ընտրության եւ գործողությունների իրականացման տեսանկյունից: Նոր կրթակարգը գործածվելու է 2006-07 թթ.-ից: Իսկ մինչ այդ, նախարարի կարծիքով, ցանկացած ժամանակ հնարավոր է հանրակրթության պետական կրթակարգում փոփոխություններ կատարել:

ՆԱՆԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

Պրոֆ. Աբաղյան. Հայաստանը պետք է դառնա ատոմային երկիր

Մեր ժամանակներում աշխարհում իսկական պայքար, պատերազմ է մղվում էներգետիկ պաշարների համար: Այդ ֆոնի վրա ինչպե՞ս է զարգանում ատոմային էներգետիկան: Մեծանո՞ւմ է ուշադրությունը դրա նկատմամբ: Այս եւ մի շարք այլ հրատապ հարցերին պատասխանում է Ատոմային էլեկտրակայանների շահագործման համառուսաստանյան գիտահետազոտական ինստիտուտի տնօրեն, «Ռոսատոմէներգո» կոնցեռնի փոխնախագահ, ՌԴ ԳԱ թղթակից անդամ, պրոֆեսոր Արմեն Արտավազդի Աբաղյանը:

- Որ աշխարհում իսկապես անողոք պայքար է ծավալվել նավթի համար, փաստ է, ասում է պրոֆ. Աբաղյանը: Այդ նավթը (գազի ու ածուխի հետ մեկտեղ) առայժմ գոյություն ունի մեծ քանակությամբ եւ շարունակում է մնալ որպես էներգիայի մատչելի աղբյուր: Ուստի չի կարելի ասել, թե այդ ֆոնի վրա ատոմային էներգետիկան բուռն զարգացում է ապրում: Այսօր այն տարբեր երկրներում տարբեր չափով է զարգանում. Չինաստանում, Հնդկաստանում, Կորեայում, Ճապոնիայում՝ ինտենսիվորեն, Ռուսաստանում՝ չափավոր, Եվրոպան առայժմ սպասումների մեջ է: Սակայն ատոմային էներգետիկայի դերը անպայման կաճի, դրանում կասկած չկա, քանզի օրգանական պաշարները սպառելի են: Ցավոք, մարդկային բնավորությունն անփոփոխ է, ինչպես ասում են մինչեւ դանակը ոսկորին չի հասնում... Ընդսմին պետք չէ հեռուն գնալ: Չեմ կարծում, թե Հայաստանում մոռացել են 90-ական թվականների սկզբի ծանր ժամանակները: Մարդիկ, որոնք չմտածելով հետեւանքների մասին, անխոհեմ կերպով փակեցին ատոմակայանը, ստիպված եղան տնտեսական, բնապահպանական եւ կենցաղային բազմաբարդ խնդիրների ճնշման տակ վերաբացել հիրավի կենարար օբյեկտը: Ահա եւ նավթի ու գազի պաշարների սպառման մոտեցման հետ մեկտեղ անտարակույս կմեծանա ուշադրությունն ատոմային էներգետիկայի նկատմամբ:

- Բայց չէ՞ որ ուրանի պաշարներն էլ են սահմանափակ:

- Ոչ այդպես: Ներկա ատոմային էներգետիկան հիմնականում աշխատում է ուրան-235-ի տրոհման վրա, իսկ դա բնական խառնուրդում կազմում է սոսկ 0,7 տոկոսը, մնացածը բաժին է ընկնում ուրան-238-ին: Ահա եւ, երբ հստակ խոսում են ուրանի պաշարների սահմանափակության մասին, նկատի ունեն այսպես կոչված ջերմային նեյտրոններով ռեակտորները, որոնք օգտագործում են ուրան-235: Իսկ եթե մենք անցնենք արագ նեյտրոններով աշխատող ռեակտորների, որոնք ընդունակ են ուրան-238-ը վերածելու տրոհվող պլուտոնիում-239-ի, ապա ատոմային էներգետիկան մենք հումքով կապահովենք հազար տարի: Իսկ դա իրագործելի խնդիր է:

- Իսկ ջերմամիջուկային էներգիայի օգտագործո՞ւմը:

- Այս հարցում իմ լավատեսությունը սահմանափակ է: Կարծում եմ, դրա համար կպահանջվեն տասնյակ տարիներ:

- Ռուսաստանում շատ են գրում ու վիճաբանում թափոնների, հատկապես ուրիշների, թաղման մասին: Մի կողմից ասում են, թե դա խիստ շահութաբեր գործ է ֆինանսական տեսակետից, մյուս կողմից էլ, իբր, բնապահպանական մեծ վտանգ է: Ի՞նչ կասեք:

- Թափոնների թաղումը իրոք լուրջ գործ է, բայց տեխնիկապես միանգամայն լուծելի է: Ներկայումս մշակված են այնպիսի տեխնոլոգիաներ, որոնք լրիվ ապահովում են օգտագործված հումքի մեկուսացումը: Մնացած բոլոր խոսակցությունները սոսկ ամեն կարգի սպեկուլյացիաներ են, որոնց անդրադառնալը պարզապես անիմաստ է:

- Այդ դեպքում խոսենք Հայաստանի էներգետիկայի մասին: Դուք միշտ եղել եք մեր հայրենիքում ատոմային էներգետիկայի զարգացման համոզված կողմնակից, մեծ ծառայություններ ունեք այդ ասպարեզում: Ոչինչ չի՞ փոխվել Ձեր դիրքորոշման մեջ:

- Ոչ: Ես իրոք համարել եւ համարում եմ, որ ատոմայինը պետք է լինի հանրապետության էներգետիկայի հիմքը եւ պետք է գտնվի ամենամեծ հոգածության ներքո: Ես շատ անգամ եմ ասել, որ անհրաժեշտ է ելնել անողոք իրողություններից. Հայաստանը չունի նավթ, գազ, ածուխ, կրում է տրանսպորտային հսկայական դժվարություններ: Ուստի Հայաստանը պետք է դառնա ատոմային երկիր, ինչպես, օրինակ, Ճապոնիան: Հայաստանի ԱԷԿ-ի ներկայումս գործող երկրորդ բլոկը կարող է անխափան աշխատել մինչեւ 2031 թվականը:

- Բայց չէ՞ որ գոյություն ունի փակելու արտաքին ճնշում:

- Դե դա արդեն քաղաքականություն է, որը, ինչպես հայտնի է, ճշգրիտ գիտություն չէ, հետեւաբար եւ իմ բնագավառը չէ: Ես ելնում եմ գիտական, տեխնիկական եւ բնապահպանական նկատառումներից:

- Ի՞նչ կասեք ատոմակայանի առաջին բլոկի վերակառուցման մասին:

- Ժամանակն անցնում է, եւ դրա վերականգնումը կպահանջի ավելի ու ավելի մեծ միջոցներ, որ Հայաստանը չունի: Պետք էր անել ժամանակին, թեեւ հիմա էլ ամեն ինչ կորած չէ:

- Ռուսաստանը ձեռք է բերել Հայաստանի հիմնական էներգետիկ օբյեկտները, իսկ «ՌԱՕ ԵԷՍ»-ը համարվում է Հայաստանի ԱԷԿ-ի կառավարիչ ընկերությունը: Թե դա ինչ է նշանակում, ես չգիտեմ: Բայց կուզենայի հարցնել՝ եթե Ռուսաստանը դառնա կայանի հիմնական «բաժնետերը», կփոխվի՞, ասենք, եվրամիության խոսակցության տոնը: Ինչ էլ որ լինի, Ռուսաստանը մեր փոքրիկ Հայաստանը չէ:

- Ամեն ինչ կարող է պատահել: Առայժմ ես էլ առանձնապես իրազեկված չեմ ատոմակայանի կառավարման քաղաքական-իրավական նրբությունների հարցում: Ապրիլին Երեւանում հանդիպում է նախատեսված Հայաստանի նախագահի հետ՝ միջուկային անվտանգության խորհրդի շրջանակներում: Դրանից հետո պատկերը երեւի պարզ կդառնա:

Հարցազրույցը վարեց
ՌՈՒԲԵՆ ՀԱԹՐԱՊԵՏՅԱՆԸ
Մոսկվա

«ՏԱՊԱԿԱԾ ՄՍԻ ՀՈՏ»

Կիեւում Սորոսի վրա սոսինձ են լցրել

Այս օրերին մասնավոր այցով Ուկրաինայում է ամերիկացի հայտնի ֆինանսիստ եւ բարեգործ Ջորջ Սորոսը, որը երբեմն այս կամ այն ձեւով միջամտում է նախկին սոցիալիստական երկրների ներքին գործերին (հիշենք թեկուզ Վրաստանի օրինակը): Ինտերֆաքս գործակալությունը հաղորդում է, որ երեկ Կիեւում Սորոսը մասնակցել է հասարակական կազմակերպությունների «Մարդու իրավունքներն ընտրություններում» համաժողովին: Դրա բացումից առաջ դահլիճ են մտել երկու երիտասարդներ, որոնք սոսինձ եւ ապա ջուր են շաղ տվել նախագահությունում նստած Ջորջ Սորոսի վրա, միաժամանակ բղավելով. «Սորոս, կորի՛ր Ուկրաինայից, գործդ չի հաջողվի»:

Միջադեպը մեկնաբանելիս Սորոսն ասել է. «Սա լոկ միջադեպ չէ, սրա հետեւում ինչ-որ մեկը կա»: Բայց նա դժվարացել է մանրամասնել, թե, իր կարծիքով, ով կարող էր կազմակերպել դա:

Ամերիկացի միլիարդատերն Ուկրաինայում կմնա մինչեւ ապրիլի 2-ը: Այդ երկրում Ռուսաստանի դեսպան Վիկտոր Չեռնոմիրդինը նրա այցելության առթիվ հետեւյալ մեկնաբանությունն է արել. «Ջորջ Սորոսը միշտ ներկա է այնտեղ, որտեղից տապակած մսի հոտ է գալիս»: Ինտերֆաքս գործակալության տվյալներով, Սորոսն Ուկրաինա է ժամանել ոչ կառավարական կազմակերպությունների հրավերով: Մարտի 30-ին նա Լիվադիայի պալատում մասնակցել է «Հանդուրժողականությունը եւ մարդու իրավունքները Ղրիմում» թեմայով կազմակերպված «կլոր սեղանի» աշխատանքին: Սպասվում է, որ ամերիկացի միլիարդատիրոջ հետ հանդիպումներ կունենան նաեւ Ուկրաինայի իշխանության մարմինների ներկայացուցիչները:

2005 թ. Ուկրաինան կունենա նոր զորատեսակ

Ուկրաինայում մինչեւ 2005 թ. ստեղծվելու է զինված ուժերի նոր տեսակ՝ օդային ուժեր: Ինֆա լրատվական գործակալությունը հաղորդում է, որ երկրի զինված ուժերի բարեփոխման ու զարգացման հարցերի պետհանձնաժողովը նախատեսում է նոր զորատեսակն ստեղծել ռազմաօդային ուժերի եւ հակաօդային պաշտպանության զորքերի բազայի վրա: Հանձնաժողովի հաստատած ծրագրի համաձայն, նոր զորատեսակը կկազմավորվի մինչեւ 2005 թ. ամառ:

Պաշտպանության նախարար Եվգենի Մարչուկի խոսքերով, նոր զորատեսակի ստեղծումը թույլ կտա զգալիորեն մեծացնել կառավարման արդյունավետությունը, կրճատել կրկնորդող, ինչպես նաեւ մարտունակությունը կորցրած եւ անհեռանկարային կառույցները: Դրա շնորհիվ զորքերի թվակազմը կկրճատվի 40 հազարով:

Չինաստանը սահմանափակում է ամերիկացիների այցելությունները

ՉԺՀ իշխանությունները որոշ սահմանափակումներ են հաստատել ԱՄՆ քաղաքացիներին մուտքի այցագրերի տրամադրման հարցում: ՉԺՀ արտգործնախարարությունը երեկ այդ մասին հայտարարել է լրատվամիջոցների ներկայացուցիչներին:

Եթե անցյալում ամերիկացի զբոսաշրջիկները կարող էին այցագիր ձեւակերպել չինական նավահանգիստ կամ օդանավակայան ժամանելուն պես, ապա նոր որոշումը նրանց արգելում է մուտքի այցագիր ձեւակերպել արդեն ՉԺՀ տարածք ոտք դնելուց հետո: Նոր կանոնների համաձայն, այցագիրը պետք է տրվի ԱՄՆ քաղաքացու Չինաստան մեկնելուց առաջ:

Բացի դրանից, ԱՄՆ-ում ՉԺՀ դեսպանությանը եւ հյուպատոսական հիմնարկներին դիմող անձինք անպայման պետք է հարցման ենթարկվեն: ՌԻԱ գործակալությունը նշում է, որ նոր սահմանափակումները փաստորեն Պեկինի պատասխանն են ԱՄՆ այցագիր ստացողների մատնահետքերը վերցնելու Վաշինգտոնի որոշմանը: Մարտի 22-ից Պեկինում ԱՄՆ դեսպանությունը սկսել է մատնահետքեր վերցնել ԱՄՆ մեկնող ՉԺՀ քաղաքացիներից:

Չինաստանն այդ նորամուծությունը համարում է մարդու արժանապատվությունը նվաստացնող միջոցառում: Մարտի 22-ից հետո ՉԺՀ ԱԳՆ-ն խոստացել էր մշակել պատասխան միջոցառումներ: Ի դեպ, մատնահետքեր վերցնելու պրակտիկան ԱՄՆ-ը կիրառում է Մերձավոր Արեւելքի, Ասիայի եւ Լատինական Ամերիկայի երկրների քաղաքացիների մեծ մասի նկատմամբ: Այդ նվաստացուցիչ արարողակարգը չի տարածվում Կանադայի, ինչպես նաեւ եվրոպական 27 երկրների քաղաքացիների վրա:

«Լիկուդը» կողմ է վարչապետ Շարոնի առաջարկած հանրաքվեին

Իսրայելում կառավարող «Լիկուդ» կուսակցությունը հավանություն է տվել պաղեստինցիներից միակողմանիորեն անջատվելու հարցի առթիվ հանրաքվե անցկացնելու վարչապետ Արիել Շարոնի առաջարկությանը: Որոշումն ընդունվել է Թել Ավիվում «Լիկուդի» անցկացրած համագումարում, որին մասնակցել են կուսակցության կենտկոմի 7000 անդամներ: «Ջերուզալեմ փոստ» թերթի տվյալներով, «Լիկուդի» անդամների քվեարկությունը տեղի կունենա մայիսին:

Կուսակցության համաժողովում ելույթ ունենալով՝ վարչապետ Շարոնը հայտարարել է, որ անհրաժեշտ է ձեռնարկել «Իսրայելի պետության անվտանգության պաշտպանությանն ուղղված ցավագին քայլեր»: Վարչապետի խոսքերով, իսրայելցիները պաղեստինյան կողմում բանակցող չեն տեսնում: «Պաղեստինցիները ոչինչ չեն անում ահաբեկչությունը զսպելու, ծայրահեղականներին ձերբակալելու, դպրոցներում, մզկիթներում եւ ԶԼՄ-ներում հակաիսրայելական սադրիչ ելույթները կասեցնելու համար: Խաղաղություն չի լինի մինչեւ ահաբեկչությունը չհաղթահարվի», ընդգծել է Շարոնը: Նա ավելացրել է, որ անհրաժեշտության դեպքում կշարունակվի պաղեստինյան ահաբեկչական խմբավորումների առաջնորդների ոչնչացումը:

Վարչապետի կարծիքով, «Լիկուդը» պետք է պատասխանատվություն ստանձնի ամենակարեւոր խնդիրների լուծման համար: «Սակայն անհրաժեշտ է նորաբնակներին եւ զորքերը Գազայի հատվածից դուրս բերելու հարցը դնել ժողովրդավարական հանրաքվեի, որը կպարտավորեցնի ամենքիս», ասել է Շարոնը:

Ճապոնացի գիտնականներն աճեցրել են արյունատար մազանոթներ

Ճապոնացի գիտնականներն աշխարհում առաջին անգամ արյունատար մազանոթներ են աճեցրել մարդու սաղմի բնային բջիջներից: Այդ մասին երեկ հաղորդել է ճապոնական «Իոմիուրի» թերթը: Կիոտոյի համալսարանի բժշկական դպրոցի մի խումբ հետազոտողներ պրոֆեսոր Կածուվա Նակաոյի ղեկավարությամբ օգտագործել են 2002 թ. Ավստրալիայից ներմուծված բնային բջիջներից առաջացած մազանոթները:

Ի տարբերություն մյուս բջիջների, սաղմի բնային բջիջները կարողանում են զարգանալով վերածվել բջիջների որեւէ տարատեսակի եւ ստեղծել մի ներքին մարմին: ՌԻԱ գործակալությունը հաղորդում է, որ հետազոտողներին մինչեւ օրս հաջողվել է վերականգնել միայն նյարդային բջիջները եւ մկանային հյուսվածքը, ինչն անբավարար է ամբողջական օրգանի «արտադրության» համար:

Պրոֆեսոր Նակաոյի խումբը ներկայումս փորձում է ստուգել, թե աճեցված մազանոթները հնարավո՞ր է արդյոք օգտագործել սրտի նոպայի հետեւանքների բուժման համար: «Իոմիուրիի» տվյալներով, առաջին պատվաստումները կատարվելու են անոթների կարծրացումից տառապող մկների վրա:

Ազատության արձանը կվերաբացվի ամռանը

Նյու Յորքի իշխանությունները մտադիր են 2004 թ. ամռանն այցելուների առջեւ բացել քաղաքի գլխավոր տեսարժան վայրերից մեկը՝ Ազատության արձանը: Այդ մասին հայտարարել են ԱՄՆ ՆԳ նախարարության, ազգային զբոսայգիների ծառայության եւ Նյու Յորքի վարչակազմի ներկայացուցիչները:

Ռոյթեր գործակալության տվյալներով, արձանի անվտանգության ապահովման միջոցառումների վրա ծախսելու են 30 մլն դոլար: Ազատության արձանն այցելությունների համար փակվել էր 2001 թ. սեպտեմբերյան ահաբեկչություններից որոշ ժամանակ անց: 2001 թ. դեկտեմբերից զբոսաշրջիկներին թույլատրվում է մուտք գործել Էլիս կղզի, որտեղ կանգնեցված է արձանը: Սակայն մինչեւ օրս արգելված է ընդհուպ մոտենալ արձանին:

Ներքին գործերի նախարար Գեյլ Նորթոնի խոսքերով, արձանի հետ կապված բոլոր աշխատանքները կավարտվեն մինչեւ հուլիս, եւ այցելուները վերստին կկարողանան դիտել դրա պատվանդանի մեջ տեղավորված ցուցադրանքը եւ բարձրանալ ծովից 45 մետր բարձր գտնվող դիտահարթակ: Նորթոնը լրագրողներին պատմել է, որ սեպտեմբերի 11-ի ահաբեկչություններից հետո լիովին վերանայվել է արձանի անվտանգության համակարգը: Չնայած բոլոր նորամուծություններին, այցելուներին այնուամենայնիվ չի թույլատրվի բարձրանալ Ազատության արձանի գլխի վրա:

Շնորհակալ լինելը բնավ էլ ամոթալի վարք չէ

ԸԲԸՄ-ը հովանավորում է «Գայանեի» եւ «Անուշի» բեմադրությունները

«Առավոտ» թերթի երեկվա համարում տպագրված Գոհար Հակոբյանի «Միանգամից երկու ոտնահարում» նյութը զարմացրեց, հատկապես այն մասով, որով թատրոնի տնօրեն Կամո Հովհաննիսյանը տեղեկացնում էր, թե «տեսությունն ընդամենը 3 մլն դրամով է մասնակցել «Գայանեին», իսկ «Անուշի» համար առայժմ ոչինչ չեն ստացել: Հասկանալի է, որ 3 մլն դրամ գումարով «Գայանե» բալետը բեմադրելը հնարավոր չէ, եթե անգամ օգտագործվելու են Մինասի արդեն պատրաստ դեկորացիաները:

Առավել զարմացրեց թատրոնի գեղարվեստական ղեկավար Գեղամ Գրիգորյանի խոսքը. «Մինչեւ հիմա սրանից-նրանից գումար ենք խնդրել, բայց այդպես երկար շարունակվել չի կարող: Երբեմն պատահում են մարդիկ, որոնք ուզում են լավություն անել, սակայն գաղափար չունեն օպերայի ներքին «խոհանոցի» մասին: Կարծում են այսօր փողը տվեցին, վաղը կարող են ներկայացում դիտել...»:

Հոդվածից արված այս մեջբերումները կարդալով կարելի է հասկանալ, որ օպերային թատրոնին հովանավորում է ցանկացած մարդ, ասենք Ռյազանի նահանգում գործարարությամբ զբաղվող որեւէ նախկին ազասանցի: Չգիտես ինչու, կոնկրետ անուններ նշված չեն, թեեւ, ըստ մեր տեղեկությունների, այս երկու ներկայացումներն էլ հովանավորել է Հայկական բարեգործական ընդհանուր միությունը: ՀԲԸՄ-ն այն կազմակերպությունն է, որ ոչ Հայաստանի, ոչ էլ որեւէ ուրիշ երկրի ԶԼՄ-ներով ինքնագովասանական ելույթներ չի ունեցել, գովազդ չի տվել: «Դրա կարիքը չկա, մեզ հայտնեց ՀԲԸՄ հայաստանյան ներկայացուցչության գրասենյակի տնօրեն Աշոտ Ղազարյանը, ՀԲԸՄ-ն ամեն ինչ անում է ակնկալելով միայն շնորհակալություն, որտեղից հետո հնարավորություն լինի մեր դոնորներին համոզել ուրիշ ծրագրերին մասնակցելու եւ հովանավորելու համար»:

Մենք զրուցեցինք նաեւ օպերային թատրոնի տնօրեն Կամո Հովհաննիսյանի հետ, որը թյուրիմացություն համարեց «Առավոտի» հրապարակման այդ մասը: «Մեր «Անուշ» եւ «Գայանե» նոր բեմադրությունները հովանավորել է Հայկական բարեգործական ընդհանուր միությունը: «Անուշի» բեմադրության համար Լուիզ Սիմոն-Մանուկյանը հատկացրել է 40 հազար ամերիկյան դոլար գումար, իսկ «Գայանեի» համար 20 հազար դոլար է հատկացրել բարերար Սիլվա Սահակյանը՝ Լուիզ Սիմոն-Մանուկյանի միջոցով», հաղորդեց Կամո Հովհաննիսյանը:

Արդեն փակցված են նոր ներկայացումների գովազդային պաստառները, որոնց վրա «ՀԲԸՄ-ի» հովանավորության մասին նշում կա:

Ամեն դեպքում «Առավոտի» թղթակիցը պարտավոր էր խոսել հովանավորների մասին հստակ, քանի որ նյութը սկսվում է գումարային մեկնաբանությամբ:

ՍԵՐԳԵՅ ԳԱԼՈՅԱՆ

ՊՐԵՄԻԵՐԱ

Գողոն չեկավ. հիմա էլ սպասենք Հերակլեսի՞ն

Դյուրենմաթ Երեւանո՞ւմ: Ի՞նչ է, Ստուրուայի թատրո՞նն է եկել հյուրախաղերի, թե՞ հերթական անստորագիր մոսկովյան դերասանների մասնակցությամբ:

...Կայծակնային արագությամբ մտովին պատկերներ սլացան... Ահա Հր. Ղափլանյանի անվան Երեւանի դրամատիկական թատրոնում բեմադրված «Խաղում ենք Ստրինդբերգ» կամերային ներկայացումը, եւ իհարկե, դերասանների հիրավի մի ամբողջ համաստեղություն (Է. Էլբակյան, Խ. Նազարեթյան եւ այլք) «հավաքած» տիկին Ցախանեսյանի այցի կապակցությամբ 80-ականների «Հեռուստաթատրոնում»... Կասկածանքներով տված «Որտե՞ղ» հարցիս հնչեց «Երեւանի թատերական արվեստի եւ կինոյի պետական ինստիտուտի «Արար» ուսումնական թատրոնում» պատասխանը: Մի տեսակ անվստահ համաձայնեցի հրավերին, համոզված լինելով, որ երեկոն իզուր կվատնեմ մի ցուրտ դահլիճում: Սակայն ամենատխուրը դեռ դա չէր, այլ այն, թե վերջում ինչ տիպի պատասխանեի «Ո՞նց էր» հարցին:

Արվեստի վաստակավոր գործիչ պրոֆ. Նիկոլայ Ծատուրյանին որպես ընտրելու հարցում ինտուիցիան այս անգամ էլ չի դավաճանել: Ֆ. Դյուրենմաթը միշտ արդիական է. դրանում համոզվել ենք եւ նախկինում, եւ ներկայումս (թող որ քաղաքագետները որոշեն ու տան ներկայիս ժամանակաշրջանի անունը): Բայց «Ավգյան ախոռները» հին հունական իրողությունը պատկերող մի մեծածավալ գործ լավագույնս բեմադրելու համար պետք է տնօրինել շոշափելի ֆինանսական միջոցների եւ զորեղ դերասանական կազմի, ինչը մեր ժամանակներում նույնիսկ պետական թատրոնի համար էլ դյուրին խնդիր չէ: Ահա այստեղ է գալիս օգնության փրկարար «մինիմալիստական» ձեւավորման ոճը, ասել կուզի՝ սուղ, ոչ, սղագույն միջոցներով հասնել առավելագույնս արտահայտչականության (բեմադրիչն ազդակներ է տալիս- մնացյալը հանդիսատեսի երեւակայության գործն է):

Ներկայացումը չափազանց դինամիկ է. նույնիսկ աչք թարթելու ժամանակ էլ չկա (ո՞ւմ հայտնի չէ, որ սա հաջողության առաջին գրավականներից մեկն է): Այն շահեկան է դարձնում ու ամբողջացնում նաեւ մյուզիքլի տարրը, հիմնված տարածված հունական մեղեդիների վրա, առանձին դրվագներին ու ծանոթ բեմական [illegible] (Ավգիասի ամենազոր մկրատը, հին հունական ողբերգությունից փոխ առնված երգչախումբն իր դիմակներով, պատգամավորների «գլուխները» եւ այլն) նորովի հնչեղություն տվող ռեժիսորական լուծումները:

Այս բեմադրությունն, ըստ իս, նաեւ մի հաջողված փորձ է (ցավոք, եզակիներից) հանդիսատեսին ներկայացնել հումորով (փա՞ռք Տիրոջը ոչ գռեհիկ) համեմված մեզ շրջապատող իրողության պատկերը, որը վերջերս բեմերից, չգիտես ինչու, որպես կանոն, մատուցվում է կամ քաղաքական սատիրայի, կամ էլ տաղտկալի ցածրորակ կենցաղային մակարդակի կատակ-ներկայացումների ձեւով:

Դերասանական կազմը, որ բաղկացած է Երեւանի թատերական արվեստի եւ կինոյի պետական ինստիտուտի 4-րդ կուրսի ուսանողներից (Արվեստի վաստակավոր գործիչ պրոֆ. Նիկոլայ Ծատուրյանի արվեստանոց), պատվով կատարեց աշխարհահռչակ դրամատուրգի եւ շնորհաշատ բեմադրիչի մտահղացումների համաձուլվածից սերված առաջադրանքները: Աչքի են ընկնում հատկապես Ավգիասի (Վարդան Հովսեփյան), Դեանիրայի (Ժաննա Հովակիմյան), Պոլիբիոսի (Կարապետ Բալյան) եւ, անշուշտ, Հերակլեսի (Վազգեն Զաքարյան) դերակատարումները: Ծավալվող դեպքերին օրգանական ինքնություն են տալիս մասսայական տեսարաններում զբաղված դերասանները... Իհարկե, այստեղ ցանկալի կլիներ էլ ավելի ուշադրություն դարձնել բեմական պլաստիկային:

Ներկայացումը շատ «հայեցի է» նաեւ բեմական խոսքի առումով. պարզվում է, որ մեր ուսանողներն ապագա դերասանները ոչ միայն չեն մոռացել, այլ նաեւ լավ են տիրապետում հայերենի մեղեդայնությանը:

Բազմաշերտ այս արարի տեսադաշտից ոչինչ չի վրիպում. միջմարդկային հարաբերությունները, սերը, քաղաքականությունը, սերունդների (ծնող-երեխա) հարաբերությունները, բարոյականության, մշակույթի (եւ նույնիսկ թատրոնի հաճախումների ու տոմսերի չնչին գների ու դրանց առաքման դժվարությունների) հարցերը, «հայրենիք» հասկացողության եւ հայրենասիրության մասին մտորումները: Ու չնայած այս բարդ, ծավալուն եւ մեզանում շատ ցավոտ ու ըստ արժանվույն ազգովի քննարկման դեռ չարժանացած ու առավել եւս լուծում չստացած խնդիրների արծարծմանը, ներկայացումն, այնուամենայնիվ, լուսավոր է:

Նույնիսկ դյուցազն Հերակլեսի ուժը չի պատում մաքրելու ախոռները, որովհետեւ ամեն ոք «մաքրելը» պետք է սկսի անձամբ իրենից, չապավինելով թե լավուկաս իշխանավորներին, եւ թե եկվոր Հերակլեսներին:

ԼԱՐԻՍԱ ԹՈՓՉՅԱՆ

Հրաշամանուկ նկարիչներ

2003 թ.-ի փետրվարին Իրանի մայրաքաղաք Թեհրանում կայացավ արվեստի միջազգային մանկական երրորդ ցուցահանդես-մրցույթը, որին մասնակցում էին 4-12 տարեկան աղջիկներ ու տղաներ: Մրցույթի խորագիրն էր «Մեր երկրի հիասքանչ վայրերն ու ծեսերը»: Հետաքրքրական էր, թե ինչպես էին երեխաները պատկերացնում դրանք: Նմանատիպ մրցույթների Հայաստանն արդեն մասնակցել էր եւ ունեցել մեծ հաջողություններ, բայց այս փառատո-[illegible] ինչպես նաեւ Հայաստանի տարբեր մարզերի ու շրջանների դպրոցների սաներ: Հայ շնորհալի մանուկներին հովանավորում էր արտաքին գործերի նախարարությունը: Ապա պարզ դարձան մրցանակակիրների անունները:

Մարտի 25-ին Արաբկիրի Հայորդաց տանը տեղի ունեցավ ցուցահանդես-փառատոնի հաղթողների մրցանակաբաշխությունը:

Հանձնվեց ութ խրախուսական մրցանակ: [illegible] գենյա Պետրոսյանը դարձավ ոսկե մեդալակիր:

Բայց այսքանով փոքրիկ նկարիչների գործունեությունը չի ավարտվում: Նրանց նկարներն արդեն տեղ են գտել Սլովակիայի, Դանիայի, Լեհաստանի, Մոսկվայի ցուցահանդես-մրցույթներում:

Մեր հրաշամանուկները շարունակում են զարմացնել մեզ: Հուսանք, որ այս փառատոներից եւս դատարկաձեռն չեն վերադառնա:

ԱՆՈՒՇ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ,
ԵՊՀ 4-րդ կուրսի ժուռնալիստիկայի ֆակուլտետ

ԼՈՒՅՍ Է ՏԵՍԵԼ

«Հայ-ֆրանսերեն բառարանի» լրացված եւ բարեփոխված տարբերակ

Չորսուկես տարի առաջ «Արեգ» հրատարակչությունը լույս ընծայեց Սամվել Գասպարյանի «Հայ-ֆրանսերեն բառարանը», որը բուն Հայաստանի տարածքում հայ-ֆրանսերեն ժամանակակից բառգրքի հրատարակման առաջին փորձն էր: Գիրքն անթերի չէր եւ կարոտ էր լրացման ու վերամշակման: Ի թիվս այլ գործերի, կազմողը ձեռնամուխ եղավ տվյալ աշխատանքին: Եվ այսօր նույն հրատարակչությունն ընթերցողի դատին է հանձնում «Հայ-ֆրանսերեն բառարանի» 2-րդ՝ լրացված ու բարեփոխված տարբերակը, որը պարունակում է ավելի քան 50 հազար բառ եւ արտահայտություն, այսինքն՝ նախորդից 13 հազարով ավելի:

Գիրքն ընդգրկում է ժամանակակից հայերենի գրական, ինչպես նաեւ գիտական, հասարակական-քաղաքական եւ տեխնիկական (այդ թվում համակարգչային) տերմիններ ու հասկացություններ: Ավելացված բառերի մեծ մասն արդի հայերենում եւ ֆրանսերենում, մասնավորապես մամուլում շրջանառության մեջ մտած նորաբանություններ են: Ինչպես իրավացիորեն նշվում է նախաբանում, «սույն հրատարակությունը շահեկանորեն տարբերվում է իր նախորդից եւ հավակնում է համարվել արդի բառարան»:

Հիմնովին վերանայվել է առաջին հրատարակության ամբողջ բառամթերքը, ինչը թույլ է տվել վերացնել նախորդ տարբերակում տեղ գտած բացթողումներն ու թերացումները: Միաժամանակ ընդգրկվել են կենցաղային-խոսակցական եւ բարբառային մի շարք բառեր, բույսերի, կենդանիների անուններ, դիցանուններ, առածներ, ասացվածքներ: Որոշ դեպքերում առկա են հանրագիտարանային տվյալներ: Ավելացված են մի շարք բառերի նորահայտ իմաստները: Հարստացված, ինչպես նաեւ հոդվածորված է աշխարհագրական տեղանունների ցանկը: Ցավոք սրտի, բառարան են սպրդել հատուկենտ վրիպակներ («անալի» բառի դիմաց dessalé-ի մեջ կա ավելորդ ctcs, «տպատկեր» բառի դիմաց սխալ է image-ի հոդը, «լցակայանի» դիմաց essence-ը տրված է essance, philippin-ը (էջ 532) տրված է մեկ p-ով):

Նման վրիպակներ առկա են թերեւս բոլոր բառարաններում: Դրանք չեն կարող նսեմացնել կատարված հսկայածավալ աշխատանքը: Հիմքեր կան ակնկալելու, որ բառարանի առաջիկա հրատարակությունը կլինի հնարավորինս կատարյալ եւ անթերի: Վերջում ավելացնենք, որ գիրքը նախատեսված է առավելապես բուհերի ֆրանսիական ֆակուլտետների ուսանողների եւ ֆրանսիական թեքումով դպրոցների բարձր դասարանցիների, ինչպես նաեւ ֆրանսերենի ուսուցիչների, դասախոսների եւ թարգմանիչների համար:

ՊԵՏՐՈՍ ԲԵԴՐՅԱՆ

«Քաղաքական գործիչներն արտիստների հացն են կերել»

Ասել է վրաց դերասանուհի Սոֆիկո Ճիաուրելին

Վրաց հանրահայտ դերասանուհի Սոֆիկո Ճիաուրելին դժգոհ է, որ Վրաստանում մարդիկ չափից ավելի են խոսում քաղաքականության մասին: «Կարծում եմ, որ դրա պատճառը մեր խիստ քաղաքականացված մամուլն ու հեռուստատեսությունն են: Մի առիթով նշել եմ, որ օրերով էկրաններից երեւացող քաղաքական գործիչներն ուղղակի արտիստների հացը կերել են: Դա ոչ թե վատ է, այլ նողկալի, որովհետեւ մարդիկ զրկվել են հոգեւոր արժեքներից, կորցրել են իրենց մաքրությունը, արվեստի, թատրոնի, կինոյի հանդեպ սերը: Մարդիկ արդեն խենթացել են այն լուրերից, թե ո՞ւմ կնշանակեն նախարար, ո՞վ կմեռնի [illegible] Նրանցից ամեն մեկի կերած փողերը մեկ միլիոնից պակաս չեն:

Հետաքրքրական են նրա մտքերը ռուս եւ վրաց ժողովուրդների ներկա հարաբերությունների մասին: «Ռուսաստանի եւ Վրաստանի միջեւ սահմաններ չպետք է լինեն: Հատկապես 2 երկրների արվեստագետները միշտ ջերմ կապեր են ունեցել, ընկերություն արել ու այսօր էլ շարունակում են: Ես այդ սահմանը զգում եմ միայն ամեն տարի Մոսկվա թռչելիս ինչ-որ տարօրինակ թղթեր լրացնելու համար հերթ կանգնելիս: Անձնագրային ռեժիմն ուղղակի հիմարություն է:

Այսօր հնարավոր չէ Ռուսաստանի [illegible]

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

ԾԱՂՐԱՆԿԱՐՉԻ ԱՉՔԵՐՈՎ

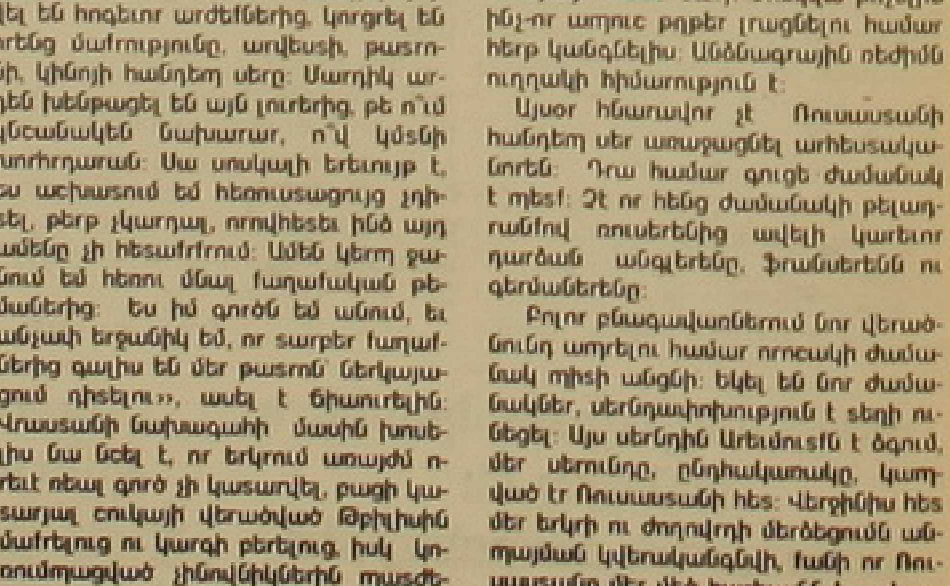

Մարզական

Ռոնալդոն ու Այլտոնը շրջանցեցին Արա Հակոբյանին

«Ոսկե խաղակոշիկի» համար պայքարը նոր ուժով է բորբոքվում

Մարզական հրատարակությունների եվրոպական ընկերակցության սահմանած «Ոսկե խաղակոշիկ» մրցանակի համար պայքարում եվրոպական երկրների առաջնությունների հերթական տուրն էական փոփոխություններ մտցրեց: Բավական ժամանակ լավագույն ռմբարկուների ցուցակը գլխավորող «Բանանցի» նախկին հարձակվող Արա Հակոբյանն առաջատարի իր տեղը զիջեց բրազիլացի ֆուտբոլիստներ Ռոնալդոյին եւ Այլտոնին: Այն, որ վաղ թե ուշ եվրոպական առաջատար երկրների ռմբարկուներին հաջողվելու էր շրջանցել Արա Հակոբյանին, կասկած չէր հարուցում: Բարձր արդյունավետության եւ 2 գործակցի շնորհիվ եվրոպական առաջատար երկրների ռմբարկուները «Ոսկե խաղակոշիկի» համար մղվող պայքարում հաղթելու ավելի շատ հնարավորություններ ունեն: Ռոնալդոն Արա Հակոբյանին կարող էր ավելի վաղ շրջանցել, եթե վնասվածքի պատճառով ստիպված չլիներ առաջնության մի քանի հանդիպում բաց թողնել: Այդ ընթացքում նրա գլխավոր հակառակորդներից եւ ոչ մեկին չհաջողվեց գերազանցել բրազիլացու ցուցանիշը: Իսկ խաղադաշտ վերադառնալով, Ռոնալդոն դարձավ 2 գոլի հեղինակ եւ այժմ իր հայրենակցի՝ Բրեմենի «Վերդերի» հարձակվող Այլտոնի հետ գլխավորում է ռմբարկուների ցուցակը:

Վերջին շրջանում կարծես նշանառությունը կորցրել էր Իտալիայի առաջնության լավագույն ռմբարկու Անդրեյ Շեւչենկոն: Նա բավական ժամանակ խաղադաշտը թողնում էր առանց գոլի: Բարեբախտաբար, վերջին հանդիպումներում ուկրաինացի հարձակվողը կրկին վերագտել է իր խաղը, աչքի է ընկնում արդյունավետությամբ: Անկասկած, նա եւս «Ոսկե խաղակոշիկի» գլխավոր հավակնորդներից է: Լուրջ մրցակից է հանդիսանում նաեւ

«Արսենալի» ֆրանսիացի հարձակվող Թյերի Անրին, որը գերազանց մարզավիճակում է եւ հավասարաչափ ելույթներ է ունենում թիմում: Աստիճանաբար իր լավագույն մարզավիճակն է ձեռք բերում «Ոսկե խաղակոշիկի» նախորդ մրցույթի հաղթող Ռոյ Մաքայը: Ճիշտ է, նրան դժվար թե հաջողվի կրկնել անցյալ տարվա ցուցանիշը, երբ խփեց 29 գնդակ: Սակայն վերջին շրջանում Մաքայը կրկին աչքի է ընկնում դիպուկությամբ:

Ընթացիկ մրցաշրջանում էլ բարձր արդյունավետությամբ առանձնանում է «Սելթիկի» շվեդ հարձակվող Հենրիկ Լարսոնը: Նա արդեն 26 գոլի հեղինակ է, ինչը եվրոպական առաջատար ֆուտբոլային երկրների ռմբարկուների շրջանում լավագույն արդյունքն է: Սակայն Շոտլանդիայի առաջնության գործակիցը 1,5 է, ուստի «Ոսկե խաղակոշիկին» տիրելու Լարսոնի հնարավորությունները չնչին են: Ի տարբերություն Լարսոնի, սերբ հարձակվող Մաթեյա Կեժմանն ընթացիկ մրցաշրջանում աչքի չի ընկնում բարձր արդյունավետությամբ: Ճիշտ է, «Ֆեյենորդի» հարձակվողը 17 գնդակով գլխավորում է Հոլանդիայի առաջնության լավագույն ռմբարկուների ցուցակը, սակայն անցյալ տարվա իր ցուցանիշը (35 գոլ) կրկնել անհնար է: Ինչ խոսք, մրցանակի հավակնորդներից մեկն էլ Ֆրանսիայի առաջնության լավագույն ռմբարկու Ջիբրիլ Սիսեն է, որն արդեն 20 գոլ է խփել: Ռմբարկուի հատկանիշներով օժտված Ռուդ վան Նիստելրոյն էլ շարունակում է պայքարը մրցանակի համար: Այդ պայքարում ամեն ինչ կվճռեն ազգային առաջնությունների ավարտական հանդիպումները: Իսկ այսօրվա դրությամբ «Ոսկե խաղակոշիկի» հավակնորդների ցուցանիշներն այսպիսին են.

Ֆուտբոլիստը	Ակումբը	Երկիրը	Գոլ	Գործ.	Միավոր
1. Ռոնալդո	«Ռեալ»	Իսպանիա	24	2	48
2. Այլտոն	«Վերդեր»	Գերմանիա	24	2	48
3. Արա Հակոբյան	«Բանանց»	Հայաստան	45	1	45
4. Թյերի Անրի	«Արսենալ»	Անգլիա	22	2	44
5. Անդրեյ Շեւչենկո	«Միլան»	Իտալիա	20	2	40
6. Ջիբրիլ Սիսե	«Օսեր»	Ֆրանսիա	20	2	40
7. Հենրիկ Լարսոն	«Սելթիկ»	Շոտլանդիա	26	1,5	39
8. Տոր Հենինգ Համրե	«Ֆլորա»	Էստոնիա	39	1	39
9. Ալան Շիրեր	«Նյուքասլ»	Անգլիա	19	2	38
10. Ռոյ Մաքայ	«Բավարիա»	Գերմանիա	19	2	38
11. Վիկտոր Դոբրեցով	«Մետալուրգ»	Լատվիա	36	1	36
12. Ռուդ վան Նիստելրոյ	«Մանչեսթր յուն.»	Անգլիա	18	2	36
13. Լուիս Սահա	«Ֆուլհեմ»	Անգլիա	18	2	36
14. Դիդյե Դրոգբա	«Մարսել»	Ֆրանսիա	18	2	36
15. Միստա	«Վալենսիա»	Իսպանիա	17	2	34
16. Սալվա	«Մալագա»	Իսպանիա	17	2	34
17. Ռոլանդ Կոլման	ԳԱԿ	Ավստրիա	22	1,5	33

вклад Нарекаци
Мудрость истории

- 1 месяц - 5% годовых
- от 1000 до 10000 USD или EURO
- досрочное изъятие - в течение 1 часа и начислением 2% годовых

вклад Хоренаци
Правота разума

- 3 месяца - 6% годовых
- от 1000 до 10000 USD или EURO
- досрочное изъятие - начисление 2% в течение 1 месяца, 3% - в течение 2 месяца, 4% - в течение 3 месяца
- при пролонгации - подарок "ArCa Classic"

вклад Ширакаци
Сила красоты

- 6 месяцев - 7% годовых
- от 1000 до 30000 USD или EURO
- досрочное изъятие - до 30 дней - 2%, после 30 дней - 3% годовых

вклад Маштоц
Величие любви

- 12 месяцев - 8% годовых
- от 1000 до 30000 USD или EURO
- ежемесячная капитализация или выплата процентов
- досрочное изъятие - до 30 дней - 2%, после 30 дней - 3% годовых

ЮНИБАНК РЕАЛЬНЫЕ ИНВЕСТИЦИИ | 53 98 70 www.unibank.am

СТАНДАРТНЫЕ ВКЛАДЫ В ДРАМАХ И ВАЛЮТЕ

Срок вклада	Выплата процентов	AMD До 5 млн.	USD, EURO До 10.000
до востребования		0*	0*
31 - 90 дней	в конце срока	7,5	5,5
	ежемесячно	7	5
91 - 182 дня	в конце срока	8	6,5
	ежемесячно	7,5	6
183 - 364 дня	в конце срока	8,5	7,5
	ежемесячно	8	7
365 дней и более	в конце срока	9	8
	ежемесячно	8,5	7,5

Вклады превышающие 5 млн. AMD или 10 тыс. USD, EURO и/или сроком более 550 дней - по индивидуальным ставкам.
* в отдельных случаях процентная ставка определяется на договорной основе
Минимальная сумма срочных депозитов
- 50.000 AMD
- 100 USD, EURO

АДРЕСА ФИЛИАЛОВ ЗАО "ЮНИБАНК"

- Центральный офис

г. Ереван, ул. Амиряна 12
тел: (3741) 539870
e-mail: unibank@unibank.am

- Филиалы в г. Ереване:

Филиал "КЕНТРОН"
ул. Абовяна 26
тел: (3741) 542431

Филиал "МАЛАТИЯ"
ул. Себастия 141
тел: (3741) 776627

Филиал "КОМИТАС"
ул. Комитаса 15/2
тел: (3741) 261838

- Филиалы в Армении:

Филиал "ВАНАДЗОР"
г. Ванадзор, ул. Тигран Мец 53
тел: (37451) 40872

Филиал "ГЮМРИ"
г. Гюмри, ул. Ахтанаки 1
тел: (37441) 33055

ՇԱԽՄԱՏ

Դանիելյանը զիջում է դիրքերը

Շախմատի Եվրոպայի կանանց առաջնության 9-րդ տուրն անհաջող էր մեր շախմատիստուհիներից երկուսի համար: Էլինա Դանիելյանը սեւ խաղաքարերով մրցեց ռուսաստանցի գրոսմայստեր Ալեքսանդրա Կոստենյուկի հետ, որն իր վարկանիշով 108 մասնակիցների մեջ 3-րդ տեղն է զբաղեցնում (2469): Ցավոք, հայ շախմատիստուհին զիջեց մրցակցուհուն՝ կրելով մրցաշարում իր անդրանիկ պարտությունը: Մրցաշարի վերջնագծում կրած այս անհաջողությունը կարող է ճակատագրական լինել Էլինա Դանիելյանի համար: Վերջինս զիջեց առաջատարի դիրքերը եւ այժմ 6,5 միավորով 6-9-րդ տեղերն է բաժանում Ֆոյսորի, Զիելինսկայայի եւ Սոսկոյի հետ: Իսկ աղյուսակը 7,5 միավորով շարունակում է գլխավորել Ժաոկին Պենգը, որը դեռեւս չի ճաշակել պարտության դառնությունը: 9-րդ տուրում Պենգը ոչ-ոքի խաղաց ռուսաստանցի Իրինա Սլավինայի հետ: Վերջինս Ալեքսանդրա Կոստենյուկի, Անտոանետա Ստեֆանովայի եւ Նատալյա Ժուկովայի հետ 7 միավորով հետապնդում են առաջատարին: Ստեֆանովան 9-րդ տուրում հաղթեց Պետրոսյանին, Ժուկովան առավելության հասավ Արախամիայի նկատմամբ:

Անհաջողության մատնվեց նաեւ Լիլիթ Մկրտչյանը, որը զիջեց ռուսաստանցի Օլգա Զիմինային: Մկրտչյանը վաստակել է 5 միավոր եւ արդեն կորցրել է մրցանակակիր դառնալու հնարավորությունը: Տուրը հաջող էր Նելլի Աղինյանի համար, որը հաղթեց Ելենա Լեւուշկինային: Աղինյանն ունի 5 միավոր:

10-րդ տուրում Դանիելյանը խաղալու է Ֆոյսորի, Մկրտչյանը՝ Օլարասուի հետ: Մեծ հետաքրքրություն են ներկայացնում Պենգ-Ժուկովա, Ստեֆանովա-Կոստենյուկ, Սոսկո-Սլավինա պարտիաները:

Մոնտե Կառլոյում երկիշխանություն հաստատվեց

Մոնտե Կառլոյում անցկացվող շախմատի մրցաշարի վերջին տուրերում վերելքով է հանդես գալիս ռուսաստանցի գրոսմայստեր Ալեքսանդր Մորոզեւիչը: 3-րդ տուրն անընդմեջ նա մրցակցին հաղթում է 2-0 հաշվով, որի շնորհիվ 9-րդ տուրից հետո միավորներով հավասարվեց աղյուսակը գլխավորող Վլադիմիր Կրամնիկին: 9-րդ տուրում Մորոզեւիչի առջեւ իր զենքերը վայր դրեց բուլղարացի գրոսմայստեր Վեսելին Թոփալովը: Այդ հաղթանակի շնորհիվ Մորոզեւիչը վաստակեց 12 միավոր: Կրամնիկը «կույր» շախմատում հաղթեց Բարեեւին, սակայն կայծակնային պարտիայում պարտություն կրեց եւ եւս վաստակեց 12 միավոր: Բացի Մորոզեւիչից, մյուս մասնակիցներից եւ ոչ մեկին չհաջողվեց մրցակցին հաղթել 2 պարտիաներում էլ: Միեւնույն 1,5-0,5 հաշվով Գելֆանդը հաղթեց Վալեխոյին, Իվանչուկը պարտության մատնեց Լյուկ վան Վելիին: Սվիդլեր-Լեկո, Անանդ-Շիրով մրցախաղերում գրանցվեց ոչ-ոքի 1-1:

Մրցաշարի ավարտից 2 տուր առաջ Կրամնիկն ու Մորոզեւիչը մեկական միավորով գերազանցում են Լեկոյին եւ Իվանչուկին: «Կույր» շախմատում գերազանց արդյունքի է հասել Ալեքսանդր Մորոզեւիչը՝ 9 հնարավորից վաստակելով 7 միավոր: Կայծակնային մրցախաղում լավագույնն Անանդի արդյունքն է՝ 6 միավոր: Կեսական միավոր պակաս են վաստակել Բարեեւը, Կրամնիկը եւ Լեկոն:

ՌՈՒՍԱՍՏԱՆ

«Սպարտակը» հրավիրում է Նիկիտա Սիմոնյանին

Վերջին օրերին ռուսական լրատվամիջոցներում համառորեն լուրեր էին տարածվում Մոսկվայի «Սպարտակ» ֆուտբոլային ակումբի ղեկավարության փոփոխության մասին: Եվ ահա հայտնի է դարձել, որ ակումբի նախագահ Անդրեյ Չերվիչենկոն ազատվել է իր պաշտոնից: Ակումբի նոր նախագահը պաշտոնապես պետք է հայտնի դառնա ապրիլի 3-ին: Ռուսական լրատվամիջոցների հաղորդագրության համաձայն, այդ պաշտոնին հավակնում է ՌԴ ֆուտբոլային միության փոխնախագահ, 78-ամյա Նիկիտա Սիմոնյանը: Անցյալում անվանի ֆուտբոլիստն ու մարզիչը, որի գլխավորությամբ Երեւանի «Արարատը» 1973 թ. դարձավ Խորհրդային Միության չեմպիոն եւ գավաթակիր, երկար տարիներ հանդես է եկել «Սպարտակում», այնուհետեւ գլխավորել համաժողովրդական սեր վայելող թիմը: «Գազետա.ռու» ինտերնետային սայթի լրագրողի հետ զրույցում Նիկիտա Սիմոնյա-

նը հաստատել է, որ «Սպարտակի» նախագահ նշանակվելու մասին խոսակցություն ունեցել է «ԼՈՒԿՕՅԼի» ղեկավարության հետ, սակայն խորհուրդ է տվել լրագրողներին չշտապել իրեն շնորհավորելու նոր պաշտոնի կապակցությամբ:

Աղասին անհաջողության մատնվեց

Մայամիի թենիսի մրցաշարի հերթական օրն անհաջող էր Անդրե Աղասու համար: Կալյերիի հետ մրցախաղի առաջին խաղափուլում նա չկարողացավ լրջորեն դիմադրել մրցակցին եւ զիջեց 2-6 հաշվով: Թեեւ 2-րդ խաղափուլում Աղասին համառ դիմադրություն ցույց տվեց, սակայն կրկին զիջեց (6-7) եւ դուրս մնաց պայքարից:

Անհաջողության մատնվեց նաեւ Սեբաստիան Գրոժանը՝ պարտվելով Նիկոլաս Կիֆերից (4-6, 2-6): Գոնսալեսն առավելության հասավ Նալբանդյանի նկատմամբ (7-6, 4-6, 6-2): Սոլյան պարտության մատնեց Ռոբրեդոյին (6-3, 6-3), իսկ Ռոդիկը հաղթեց Կանյասին (6-3, 6-3): Պայքարը շարունակում են նաեւ Պավելը, Սպեյդին, Կորիան:

Կանանց մրցաշարում իր հերթական հաղթանակը տոնեց Սերենա Ուիլյամսը, որը բավական հեշտությամբ պարտության մատնեց Կրեյբասին (6-0, 6-1): Դանիլիդուն էլ առավելության հասավ Սպրեմի նկատմամբ (6-1, 6-3): Գլխավոր մրցանակի համար պայքարը շարունակում են նաեւ Վինուս Ուիլյամսն ու Ելենա Դեմենտեւան, որոնք մրցելու են միմյանց հետ:

Էջը պատրաստեց [illegible]

ՕՊԵՐԱՏԻՎ ՏՎՅԱԼՆԵՐ

Մարմնական վնասվածք

Ինչպես տեղեկացանք ՀՀ ոստիկանության հասարակայնության հետ կապերի եւ լրատվության տրամադրած օպերատիվ տեղեկագրից, մարտի 30-ին ոստիկանության Արտաշատի բաժին հիվանդանոցից հաղորդվել է, որ թիկունքի մասում սուր կտրող գործիքով ստացած վնասվածքով իրենց մոտ է տեղափոխվել Գարեգին Ա.-ն: Օպերատիվ միջոցառումներ իրականացնելիս մարմնական վնասվածք հասցնելու կասկածանքով ոստիկանության բաժին բերման է ենթարկվել 1987 թ. ծնված Դավիթ Բ.-ն: Պարզվել է, որ նույն օրը վերջինս վիճաբանության ժամանակ չպարզված առարկայով հարվածել եւ մարմնական վնասվածք է պատճառել Գարեգին Ա.-ին: Կատարվում է նախաքննություն:

Մարտի 30-ին հանրապետությունում գրանցվել է ճանապարհատրանսպորտային 2 դեպք, որի հետեւանքով 2 մարդ ստացած տարբեր աստիճանի մարմնական վնասվածքներով տեղափոխվել է հիվանդանոց: Նույն օրը գրանցվել է նաեւ վրաերթի 2 դեպք. 2 մարդ ստացած մարմնական վնասվածքներով տեղափոխվել է հիվանդանոց:

Մարտի 30-ին հանրապետությունում ձերբակալվել են ՀՀ Քր. օր.-ի տարբեր հոդվածների հատկանիշներով հետախուզվող 2 անձ, այդ թվում գողության եւ իսկական զինվորական ծառայությունից խուսափելու համար:

Մ. Մ.

For Your Internal News of Armenia Log on to

www.azg.am

In Armenian Russian, English, and Turkish

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Կազմակերպությունը գնում է տարբեր տրամաչափերի օգտագործված խողովակներ եւ չուգունի ջարդոն:

Հեռ. 58-39-96
(09) 42-20-18
(09) 31-13-34

Սկսած $ 559,-* Եվրոպա

Սկսած $ 849,-* Հյուսիսային Ամերիկա

Սկսած $ 929,-* Մալե

Սկսած $ 1079,-* Բանկոկ

* Համարժեք դրամով

Ձեր ճանապարհորդությունը ավելի ճկուն դարձնելու համար Ավստրիական Ավիաուղիները յուրաքանչյուր շաբաթ, սկսած ապրիլի 5-ից, առաջարկում են լրացուցիչ 4-րդ չվերթը: Վիեննայի միջազգային օդանավակայանը, որը Եվրոպայի ամենաարագ և ամենահարմարավետ տարանցիկ օդանավակայանն է, Ձեր համար առաջին կամուրջն է դեպի Եվրոպա, Հյուսիսային Ամերիկա, Հեռավոր Արևելք և հինգ աշխարհամասերի 124 քաղաքներ: Վայելեք ավստրիական հյուրընկալությունը և լավագույն մրցանակի արժանացած սպասարկումը Ավստրիական Ավիաուղիների բիզնես կարգում: Լրացուցիչ տեղեկությունների համար դիմեք մեր գրասենյակ (հեռ +374 1 51 22 01) կամ ձեր նախընտրած տուրիստական գործակալություն:

www.austrianairlines.am

Ամրագրման և ճամփորդության ժամկետը մինչև 14.06.04: Գործում են հատուկ պայմաններ (տուրքերը ներառված չեն):

VIE Vienna International Airport
ԵՎՐՈՊԱՅԻ ԼԱՎԱԳՈՒՅՆ ՀԱՆՑԵՆ

Austrian

«Սեր եւ միություն»
Տոնական համերգ նվիրված Մայրության եւ գեղեցկության օրվան

«ՆԻԳ-ԱՊԱՐԱՆ» հայրենակցական միությունը հրավիրում է բոլորին Կարեն Դեմիրճյան կենտրոն միասին նշելու Մայրության եւ գեղեցկության տոնը:

Ապրիլի 6-ին, ժ. 16⁰⁰
Կարեն Դեմիրճյան կենտրոնում

Ծրագրում հայտնի երգիչ-երգչուհիներ, սիրված մեղեդի եւ ծաղիկներ սիրելի կանանց ու աղջիկներին:

Մուտքն ազատ է

ՀՀ Կենտրոնական բանկը 01.04.2004 թ. ժ. 9:00-ից սահմանում է արտարժույթի հետեւյալ հաշվարկային փոխարժեքները ու գնման եւ վաճառքի հետեւյալ գները

ISO-ի կոդը	Միավոր	Արտարժույթ	Հաշվարկային փոխարժեք	Գնում	Վաճառք
USD	1	ԱՄՆ դոլար	561.29	555.70	566.90
EUR	1	եվրո	686.12	682.00	690.20
RUR	1	ռուս. ռուբլի	19.68	18.50	20.90

Հայաստանի գործարարների եւ արդյունաբերողների (գործատուների) միությունը եւ «Մասեր» միջազգային ինտեգրացման աջակցության կենտրոնը

ներկայացնում են

Զանգվածային լրատվական միջոցների ամենամյա կոնֆերանս

AE Mass Media Conference

«Հայաստանի տնտեսությունն արտերկրյա լրագրողների աչքերով»

Կոնֆերանսը տեղի կունենա 2004 թ. ապրիլի 3-ին CONGRESS հյուրանոցային համալիրում:

Միջոցառման գլխավոր հովանավոր ՓԱՐԻԶՅԱՆ ՍՈՒՐԵՆ

Բոլոր հարցերով դիմել 56 42 18 հեռախոսահամարով:

Գովազդի համար զանգահարել՝ 58-24-83

«Գինդ» տպագրատուն, Երեւան, Բագրատունյաց 70ա. Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69150. Տպաքանակը՝ 3000. Ստորագրված է տպագրության՝ 31. 03. 2004. Գինը 100 դրամ